

Výročná správa za rok 2019

Bratislava február 2020

prof. PhDr. Ľudovít Hajduk, PhD., riaditeľ

IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov organizácie: Štátny pedagogický ústav
Sídlo organizácie: Pluhová 8, 830 00 Bratislava 3
Zriaďovateľ: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
Kontakt: tel. +421 2 49276 111
fax: +421 2 49276 195
e-mail: spu@statpedu.sk
web stránka: www.statpedu.sk

Zriadenie: Štátny pedagogický ústav je rozpočtovou organizáciou s právnou subjektivitou, zriadenou Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky s účinnosťou od 1. januára 1994.

Forma hospodárenia: rozpočtová organizácia zapojená na rozpočet Slovenskej republiky prostredníctvom kapitoly Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

Rezort: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Riaditeľ: prof. PhDr. Ľudovít Hajduk, PhD.

VZNIK A ZAMERANIE ORGANIZÁCIE

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR zriadilo zákonom s účinnosťou od 1. januára 1994 Štátny pedagogický ústav, a to zlúčením Výskumného ústavu pedagogického a Ústredného metodického centra Bratislava.

Štátny pedagogický ústav sa zameriava na plnenie úloh v oblasti rezortného výskumu, odborného-metodického usmerňovania, zabezpečovania odborného a metodického riadenia škôl a školských zariadení. Predmetom činnosti ŠPÚ je zároveň aplikovaný výskum, kurikulárne dokumenty, metodické a vzdelávacie činnosti pre tvorbu školskej politiky a prax materských, základných a stredných škôl v pôsobnosti ministerstva školstva, výstupy koncepčného a aplikačného charakteru potrebné pre výchovno-vzdelávaciu činnosť škôl, školských zariadení a riadiacu a metodickú prácu orgánov štátnej správy v školstve.

Z tohto hľadiska hlavnými rozvojovými zámery sú v súlade s Programovým vyhlásením Vlády SR, ako aj s koncepčnými a reformnými stratégiami Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR: (1) rozvoj Štátnych vzdelávacích programov vrátane rozvoja národnostného školstva, (2) rozvoj aplikovaného výskumu obsahu, metód a foriem výchovy a vzdelávania zameraného na podporu inkluzívnej výchovy a vzdelávania na Slovensku a funkčnej gramotnosti v materských, základných a stredných školách, podpora a profesionalizácia experimentálnych overovaní v regionálnom školstve, (3) rozvoj metodického poradenstva pre pedagogických, riadiacich a odborných zamestnancov škôl a

školských zariadení a rozvoj edičných činností vrátane metodík a metodických príručiek podporujúcich zavádzanie štátnych vzdelávacích programov, (4) rozvoj inovácií a implementácia vzdelávacích programov pre deti a žiakov so zdravotným znevýhodnením a deti a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním pre špeciálne a inkluzívne vzdelávanie, (5) rozvoj medzinárodnej spolupráce.

POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE

Poslanie organizácie

Poslaním Štátneho pedagogického ústavu ako vedeckovýskumného a odborného pracoviska s celoslovenskou pôsobnosťou, podľa § 14 ods. 2 písm. a) a písm. b) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, je plnenie úloh v oblasti rezortného predovšetkým aplikovaného pedagogického výskumu, zabezpečenie odborného a metodického riadenia škôl a školských zariadení, príprava pedagogickej dokumentácie a ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov, ako aj monitorovanie a analýzy výsledkov výchovy a vzdelávania.

ŠPÚ je priamo riadenou organizáciou MŠVVaŠ SR. Plní úlohy zabezpečenia odborno-metodického riadenia škôl a školských zariadení, ako aj vzdelávacej činnosti pedagogických zamestnancov. Medzi jeho hlavné aktivity patrí riešenie otázok v oblasti reformy a zmien v obsahu výchovy a vzdelávania, garancií štátneho vzdelávacieho programu, odborno-metodického riadenia škôl a školských zariadení, najmä pri tvorbe školských vzdelávacích programov, prípravy pedagogickej dokumentácie v oblasti všeobecného vzdelávania a ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov.

V rámci svojho poslania v oblasti školstva ŠPÚ zabezpečuje najmä tieto hlavné činnosti:

- rozpracovávanie základných strategických princípov rozvoja školstva v súlade so zámermi školskej politiky Slovenskej republiky;
- podiel na procese výberu a schvaľovania učebníc;
- príprava podkladov pre štátny vzdelávací program, ktorý je podľa školského zákona (zákon č. 245/2008 Z. z.) hierarchicky najvyšší projekt vzdelávania vytvorený v súlade s Medzinárodnou normou pre klasifikáciu vzdelávania (International Standard Classification of Education-ISCED 97);
- príprava podkladov pre tvorcu školskej politiky a decíznu sféru na základe zistení z medzinárodných, ako aj národných meraní a monitorovaní výsledkov vzdelávania;
- tvorbu pedagogickej dokumentácie pre materské, základné a stredné školy a základné umelecké školy v súlade so všeobecnými cieľmi výchovy a vzdelávania a so zohľadnením výsledkov medzinárodných meraní OECD PISA a IEA;
- tvorbu koncepcií pre oblasť vzdelávania národnostných menšín, detí cudzincov, nadaných a talentovaných detí a oblasť špeciálneho školstva;
- výskum a prieskum v oblasti pedagogických vied, psychológie a sociológie vzdelávania, ekonomiky školstva a ďalších hraničných disciplín;
- odbornú a metodickú podporu škôl pri uplatňovaní vytvorených koncepcií a pedagogickej dokumentácie v praxi, vrátane ďalšieho vzdelávania učiteľov,
- publikačnú činnosť.

Strednodobý výhľad

Štátny pedagogický ústav plní úlohy v oblasti aplikovaného výskumu obsahu, metód a foriem výchovy a vzdelávania, v oblasti prieskumnej činnosti zameranej na zisťovanie stavu a úrovne výchovno-vzdelávacieho procesu, vývoja a aplikácie pedagogických, psychologických, didaktických a diagnostických metód, techník a procedúr. Vzhľadom na postavenie ŠPÚ sa budeme zameriavať najmä na aplikovaný výskum. Výstupy výskumných projektov musia mať okrem svojej teoretickej kvality aj rozmer bezproblémovej aplikovateľnosti v školskej praxi.

V oblasti tvorby pedagogickej dokumentácie je prioritou orientácia na pedagogického zamestnanca ako odberateľa a používateľa výstupov práce Štátneho pedagogického ústavu. Naším cieľom je, aby pedagogické dokumenty mali nielen vysokú odbornú úroveň, ale aby boli aj ľahko zrozumiteľné a formálne štandardizované.

Vzhľadom na rastúcu konkurenciu neštátneho sektora vo vzdelávaní je cieľom Štátneho pedagogického ústavu stimulovať osobný a profesionálny rast svojich zamestnancov, a zároveň postupne odbúravať úradnícky rozmer práce výskumných a vývojových pracovníkov. Ambíciou Štátneho pedagogického ústavu je stať sa dynamickým a konkurencieschopným pracoviskom, ktoré bude atraktívne pre kvalifikovanú a motivovanú odbornú pracovnú silu.

KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE

Kontrakt s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky na riešenie vedeckovýskumných úloh v roku 2019

1. Štátny vzdelávací program pre MŠ, ZŠ, SŠ, ZUŠ a JŠ – výskum, analytické a koncepčné činnosti spojené s tvorbou nových a inováciami existujúcich štátnych vzdelávacích programov, ich overovanie a implementácia; metodické riadenie v školách, vzdelávanie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov, vytváranie účinnej diagnostiky a riadenia; tvorba kurikulárnej politiky.
2. Aplikovaný výskum obsahu, metód a foriem výchovy a vzdelávania zameraný na podporu inkluzívnej výchovy a vzdelávania v SR a funkčnej gramotnosti v MŠ, ZŠ, SŠ, ZUŠ a JŠ. Príprava ukážky výchovného programu pre školské výchovno-vzdelávacie zariadenia. Podpora a profesionalizácia experimentálneho overovania v regionálnom školstve a podpora akčného výskumu učiteľov v MŠ, ZŠ, SŠ, ZUŠ a JŠ.
3. Rozvoj metodického poradenstva pre pedagogických, riadiacich a odborných zamestnancov škôl a školských zariadení a rozvoj edičných činností vrátane metodík a metodických príručiek podporujúcich zavádzanie štátnych vzdelávacích programov.
4. Tvorba a implementácia vzdelávacích programov pre deti a žiakov so zdravotným znevýhodnením a deti a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním pre špeciálne a inkluzívne vzdelávanie.
5. Medzinárodná spolupráca.
6. Publicita.

1. Štátny vzdelávací program pre MŠ, ZŠ, SŠ, ZUŠ a JŠ – výskum, analytické a koncepčné činnosti spojené s tvorbou nových a inováciami existujúcich štátnych vzdelávacích programov, ich overovanie a implementácia; metodické riadenie v školách, vzdelávanie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov, vytváranie účinnej diagnostiky a riadenia; tvorba kurikulárnej politiky

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 26. marca 2018 schválilo *Návrh systémového modelu tvorby kurikulárnych dokumentov vrátane ich periodickej inovácie*, ktorý tvorí súčasť kontraktu Štátneho pedagogického ústavu s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky na riešenie vedeckovýskumných úloh súvisiacich s riadením kurikulárnych zmien. Štátny pedagogický ústav na základe schválenia Návrhu systémového modelu tvorby kurikulárnych dokumentov vrátane ich periodickej inovácie vypracoval projekt s finančnými analýzami na obdobie 2019 – 2025. V prvom roku 2019 bol vytvorený inventár všetkých štátnych vzdelávacích programov aj rámcových učebných plánov a vzdelávacích štandardov pre všetky stupne vzdelávania a typy škôl. V tejto časti úlohy inventár poukázal na veľký počet dokumentov, rádovo v stovkách, ktoré je potrebné podrobiť analýze. Tiež boli analyzované a komparované zahraničné zdroje a medzinárodné štúdie k problematike kurikula a podobné vzdelávacie systémy v iných krajinách, kde bolo možné v analýzach dospieť k relevantným výsledkom. Cieľom projektu je návrh na úpravu kurikulárnych dokumentov s komplexným vymedzením koncepcie, cieľov, obsahu a rozsahu vzdelávania v intenciách aktuálnych spoločenských potrieb a v rámci požiadaviek stratégie AGENDY 2030.

Z požiadaviek súvisiacich s príchodom migrantov a detí cudzincov na Slovensko vyplynula aj potreba riešenia problematiky vyučovania slovenského jazyka ako cudzieho jazyka v základných a stredných školách. Boli spracované základné štatistické údaje týkajúce sa detí cudzincov navštevujúcich školy v Slovenskej republike a legislatívne východiská problematiky, ktoré majú priamy vplyv na vzdelávanie detí cudzincov, t. j. vzťahujú sa na oblasť vzdelávania slovenského jazyka ako cudzieho jazyka. Riešitelia úlohy absolvovali Tréning školiteľov/vzdelávanie o utečencoch pre základné školy, ktorý organizoval Úrad vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR) v spolupráci s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR a Migračným úradom Ministerstva vnútra SR. Pracovníci oddelenia pre slovenský jazyk a literatúru spolu so Súkromnou jazykovou školou iCan a vzdelávacími centrami Slovákov v zahraničí eMeLeS v Írsku, Slovak Club Birmingham v Spojenom kráľovstve a Petit Slovak vo Francúzsku pripravili medzinárodný projekt Slovenčina pre deti cudzincov – pomôcka pre pedagógov a rodičov pri inklúzii detí cudzincov do výchovno-vzdelávacieho procesu v Slovenskej republike, ktorý bol schválený v júni 2019 v rámci programu Erasmus+, KA2 – Spolupráca v oblasti inovácií a výmena osvedčených postupov, Strategické partnerstvá pre školské prostredie.

Inovačné kontinuálne vzdelávanie akreditované MŠVVaŠ SR s názvom *Nové trendy vo výučbe francúzskeho jazyka v základných a stredných školách* pod číslom 1681-2017-KV dňa 26. 6. 2017 pokračovalo v aktivitách podľa harmonogramu. Od januára do júna 2019 sa realizovalo 5 vzdelávacích modulov a zúčastnilo sa na nich 11 učiteľov základných a stredných škôl z celého Slovenska. Na konci júna 2019 komisia zložená zo zástupcov Štátneho pedagogického ústavu a Francúzskeho inštitútu na Slovensku vyhodnotila záverečné prezentácie frekventantov, ktorí po úspešnom absolvovaní dostali osvedčenie o ukončení inovačného vzdelávania podpísané riaditeľmi ŠPÚ a IFS. Úspešné absolvovanie IKV je hodnotené 25 kreditmi v rámci kariérneho kreditného systému. Pred skončením školského roka 2018/2019 bol program znovu ponúknutý ďalším učiteľom. V septembri 2019 sa prihlásili 3 uchádzači. Dňa 8. novembra 2019 bol otvorený 3. ročník inovačného vzdelávania a uskutočnil sa druhý modul inovačného vzdelávania na pôde Francúzskeho inštitútu na Slovensku a Štátneho pedagogického ústavu (29. a 30. novembra 2019).

V rámci zvyšovania odbornej a vedeckej kvalifikácie sa od januára do októbra 2019 realizovalo vzdelávanie s lektormi zo Slovenskej akadémie vied a vysokých škôl, najmä k problematike štatistického spracovania pedagogického výskumu. Časť vzdelávania sa venovala sekundárnym analýzám medzinárodných meraní a tiež vyťažovaniu dát prístupných z medzinárodných meraní a štatistik OECD, UNESCO, EUROSTAT a ďalšie.

Oddeleni pre humanitné predmety pokračovalo v príprave voliteľného predmetu zameraného na folkloristiku a tradičné ľudové umenie. Vzdelávacie štandardy budú zverejnené v prvej polovici roka 2020 a následne sa pristúpi k tvorbe didaktických a metodických materiálov tak, aby mohli školy predmet zaradiť do školských vzdelávacích programov už v najbližšom školskom roku.

Celoročne prebiehala úloha spojená s prípravou voliteľného predmetu geológia v základných školách. Jej ambíciou je zaradenie predmetu geológia do výchovno-vzdelávacieho procesu v školách. Prvá fáza riešenia úlohy bola zameraná na analýzu súčasného stavu učebného obsahu, ktorý je prepojený s geológiou. V druhej fáze bol vypracovaný vzdelávaci štandard pre 4. ročník základnej školy. V roku 2019 bol predložený predmetovej komisii na schválenie. Uvedený model vyučovania geológie je momentálne overovaný projektom KEGA č. 037UK-4/2019 *Pozvi svojich spolužiakov na expedíciu po geologických zaujímavostiach v blízkosti svojho bydliska* (bádateľsky orientované vyučovanie v geovednom laboratóriu, podporujúce konštruktivistický model vzdelávania v oblasti geovied), na ktorom spolupracujú Prírodovedecká fakulta UK Bratislava, Katedra geológie a Štátny pedagogický ústav.

Okrem uvedeného sa pristúpilo k tvorbe novej koncepcie maturitnej skúšky z geografie. Cieľom úlohy bolo vypracovať návrh realizácie maturitnej skúšky z geografie pre žiakov gymnázií formou projektu, čím by sa podporili nové trendy vo vyučovaní a prezentovaní kompetencií absolventov gymnázia. Niektoré modely problémových úloh, ktoré škola môže využiť ako projekty, ako aj na obhajobu v rámci ústnej časti maturitnej skúšky, sú už k dispozícii.

Vzhľadom na rozličné úpravy ŠVP pre ZUŠ v posledných rokoch členovia umeleckých rád jednotlivých odborov ZUŠ diskutovali predovšetkým o možnostiach zmien vo vzdelávacom programe literárno-dramatického odboru, komplexných úpravách kurikulárnych dokumentov a aktualizácii *Manuálu na tvorbu školských vzdelávacích programov pre ZUŠ*. V roku 2019 pokračovalo prehlbovanie spolupráce medzi ústrednou umeleckou radou ŠPÚ a AZUŠ (Asociáciou základných umeleckých škôl). Pre ZUŠ, väčšinou súkromné, bolo poskytované poradenstvo pri tvorbe školských vzdelávacích programov, pričom v roku 2019 počet žiadostí o vypracovanie odborného stanoviska k možnosti zaradenia týchto škôl do siete škôl a školských zariadení SR výrazne stúpol.

ŠPÚ na základe dosahovaných vzdelávacích výsledkov v matematike aj na základe požiadavky MŠVVaŠ SR zriadilo pracovnú skupinu pre tvorbu *Koncepcie skvalitnenia vyučovania matematiky na základných a stredných školách*. Pracovná skupina pracovala podľa schváleného harmonogramu a v októbri 2019 predložila na verejné pripomienkovanie návrh Koncepcie.

Na základe požiadaviek z praxe bol pripravený vzdelávaci program voliteľného predmetu ekonomika určeného pre gymnáziá.

Dôležitú úlohu pri príprave žiakov do budúceho života, či už osobného alebo pracovného, zohráva finančné vzdelávanie. Vláda Slovenskej republiky uznesením č. 447 z 2. júla 2008 schválila materiál *Návrh stratégie vzdelávania vo finančnej oblasti a manažmentu osobných financií*, ktorý predložil podpredseda vlády SR a minister školstva. V nadväznosti na to bol vypracovaný *Národný štandard finančnej gramotnosti*, ktorého aktualizovaná tretia verzia vstúpila do platnosti 1. septembra 2017. K materiálu sa v roku 2018 vypracovala *Metodika pre zapracovanie a aplikáciu tém finančnej gramotnosti do školských vzdelávacích programov základných škôl a stredných škôl*, ktorá je platná od 1. septembra 2018. Ďalej boli aj v roku 2019 zrealizované interaktívne semináre, ktorých cieľom bolo objasniť filozofiu finančného vzdelávania na základnej škole a zážitkovou metódou sprístupniť vybrané aktivity k danej problematike. Na seminároch sa zúčastnilo 52 učiteľov základných škôl z celého Slovenska.

V rámci úlohy *Podpora technického vzdelávania v predprimárnom vzdelávaní* ŠPÚ zabezpečoval aktualizáčnne kontinuálne vzdelávanie pre pedagogických zamestnancov materských škôl *Technika hrou v predprimárnom vzdelávaní*. Prvý cyklus kontinuálneho vzdelávania prebiehal podľa harmonogramu od januára do marca 2019. Teoretická časť v počte 10 hodín bola realizovaná v Štátnom pedagogickom ústave v Bratislave pre dve skupiny frekventantov a v Poprade pre jednu skupinu frekventantov. Praktická časť

prebiehala v regiónoch v mestách Trnava, Lučenec, Prievidza a Poprad v počte 30 hodín. Program bol ukončený v marci a absolvovalo ho 64 učiteliek materských škôl. Absolventom vzdelávania boli vydané osvedčenia o absolvovaní a priznaní 10 kreditov. V tabuľke je uvedený prehľad počtu zapojených materských škôl a učiteľov podľa krajov SR.

Tabuľka 1 Štatistika podľa samosprávnych krajov SR

Samosprávny kraj	počet absolventov programu	počet materských škôl
Banskobystrický kraj	21	13
Bratislavský kraj	12	5
Trnavský kraj	7	3
Trenčiansky kraj	13	6
Prešovský kraj	7	2
Košický kraj	2	1
Žilinský kraj	4	4

V októbri bola zverejnená na webovom sídle ŠPÚ ďalšia výzva na prihlasovanie na rok 2020 spolu s podrobnými informáciami k vzdelávaciemu programu (v súlade so Záverečnými ustanoveniami § 88 Zákona 138/2019 Z. z. o pedagogických a odborných zamestnancoch). Prihlasovanie bolo ukončené 31. novembra 2019 a prihlásených je 88 učiteľov materských škôl.

V rámci úlohy *Príprava vzdelávacích štandardov z rusínskeho jazyka a literatúry pre vyššie stredné vzdelávanie* boli vytvorené vzdelávacie štandardy z rusínskeho jazyka a literatúry pre vyššie stredné vzdelávanie pre školy s vyučovacím jazykom rusínskym a s vyučovaním rusínskeho jazyka. Vzdelávacie štandardy boli posúdené predmetovou komisiou pre rusínsky jazyk a literatúru pri ŠPÚ a sú dostupné na: <https://www.minedu.sk/22511-sk/vzdelavaci-standard-ucebneho-predmetu-rusinsky-jazyk-a-literatura-pre-vyssie-stredne-vzdelanie-pre-skoly-s-vyučovacim-jazykom-rusinskim-a-s-vyucovanim-rusinskeho-jazyka/>

2. Aplikovaný výskum obsahu, metód a foriem výchovy a vzdelávania zameraný na podporu inkluzívnej výchovy a vzdelávania v SR a funkčnej gramotnosti v MŠ, ZŠ, SŠ, ZUŠ a JŠ. Príprava ukážky výchovného programu pre školské výchovno-vzdelávacie zariadenia. Podpora a profesionalizácia experimentálneho overovania v regionálnom školstve a podpora akčného výskumu učiteľov v MŠ, ZŠ, SŠ, ZUŠ a JŠ

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky – sekcia regionálneho školstva schválilo v roku 2017 žiadosť Štátneho pedagogického ústavu, ako odborného garanta, o experimentálne overovanie *Efektivita vyučovacej metódy Jolly Phonics v primárnom vzdelávaní*. Od školského roka 2017/2018 sa realizuje predmetné experimentálne overovanie v 46 základných školách. Aktivity sú realizované v školskom roku 2018/2019 v druhých ročníkoch. Učitelia v experimentálnych triedach v súlade s vypracovaným plánom činností sa venovali konverzačným témam, samostatnému písaniu viet, opisom obrázkov, čítaniu Jolly Readers Set of Yellow Books Level 2 a cvičeniam v pracovnom zošite Jolly Phonics Pupil Book 2. Učitelia absolvovali tréning Jolly Phonics III. a Jolly Phonics Y2 Workshop I. a II. Dňa 29. apríla 2019 bolo na pôde ŠPÚ zrealizované

stretnutie učiteľov experimentálnych škôl, na ktorom bola prediskutovaná koncepcia testovania druháckych tried. Testovanie bolo zrealizované v školách, v ktorých prebieha experimentálne overovanie, v mesiaci jún. Jeho výsledky budú spracované v samostatnej správe z realizácie experimentálneho overovania.

Experimentálne overovanie študijného odboru bilingválne slovensko-čínske štúdium Gymnázium Mikuláša Kováča Banská Bystrica prebieha už štvrtý rok. Počas overovania sú realizované časté konzultačné semináre priamo na gymnáziu, ako aj na pôde ŠPÚ. Pravidelne sa robí experimentálny výskum žiakov, ktorý sa dotýka ich pôsobenia na gymnáziu, klímy v triede, ale aj diagnostické overovanie vedomostí a zručností zo sledovaných kľúčových predmetov (angličtina, čínština, prírodovedné predmety).

Štátny pedagogický ústav je spoluriešiteľom projektu č. 2015-14697/33730:2-100A *Edukačný proces vyučovania slovenského jazyka a slovenskej literatúry v školách s vyučovacím jazykom maďarským*, ktorý bol schválený MŠVVaŠ SR dňa 27. augusta 2015. Projekt bol pôvodne plánovaný do konca augusta 2020, avšak v roku 2019 bol predĺžený do 31. decembra 2021. Cieľom projektu je zvýšiť kvalitu vyučovania slovenského jazyka a slovenskej literatúry v školách s vyučovacím jazykom maďarským a sledovať realizáciu inovovaného ŠVP. V rámci riadenia projektu sa realizuje organizácia, administrácia aktivít spojených s úlohami ŠPÚ ako spoluriešiteľa v projekte.

V rámci projektu:

- boli realizované pravidelné workshopy a odborné semináre pre učiteľov vybraných škôl k problematike vyučovania slovenského jazyka a slovenskej literatúry a k ŠVP;
- výskumné a vývojové zamestnankyne sa zúčastňovali na tematických inšpekciách;
- boli vytvorené vzorové ročné plány a metodické listy zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry pre učiteľov 4. a 8. ročníka ZŠ s VJM vyučujúcich vo vybraných základných školách;
- bol vypracovaný formulár a príklad na výstup „Príklady dobrej praxe“;
- boli konzultované testovacie nástroje;
- sa priebežne tvorí metodický model vyučovania slovenského jazyka a slovenskej literatúry;
- bola vypracovaná evalvačná správa za rok 2019.

Štátny pedagogický ústav bol prijímateľom preddefinovaného projektu s názvom „*Inovatívne vzdelávanie pre pedagogických zamestnancov základných škôl za účelom zvýšenia ich interkultúrnych kompetencií vo vzdelávacom procese rómskych žiakov*“ v rámci Programu SK 04 „Miestne a regionálne iniciatívy na zníženie národnostných nerovností a podporu sociálnej inklúzie“, ktorého partnerom bola Rada Európy. Správcou tohto programu bol Úrad vlády Slovenskej republiky. Na základe podpísanej dohody medzi Štátnym pedagogickým ústavom a Úradom vlády Slovenskej republiky je povinnosť prijímateľa projektu zabezpečiť jeho udržateľnosť, tzn. realizovať akreditované vzdelávanie pod názvom Interkultúrne vzdelávanie v základnej škole so žiakmi z rómskych komunít, ktorého cieľom je zvýšiť profesijné kompetencie učiteľov, vychovávateľov a asistentov učiteľov v oblasti základnej komunikácie v rómskom jazyku, v rómskej kultúre a histórii, ako aj v inovatívnych vzdelávacích metódach.

V rámci udržateľnosti projektu *Spolu s Rómami dosiahneme viac* Štátny pedagogický ústav realizoval projekt s názvom Vzdelávanie v oblastiach rómskeho jazyka a rómskej kultúry v obciach Spišské Tomášovce a Letanovce, ktorý bol financovaný z Fondu na podporu kultúry národnostných menšín. V rámci tohto projektu bolo uskutočnené vzdelávanie v dvoch turnusoch: 22. 10. – 26. 10. 2019 a 18. 11. – 22. 11. 2019. Inovatívne vzdelávanie bolo zamerané na tri kľúčové oblasti: rómsky jazyk, rómska kultúra a história a inovatívne vzdelávacie metódy. Cieľom bolo pripraviť pedagógov na efektívne vzdelávanie v základných školách so žiakmi z rómskych komunít. Obsah programu inovatívneho vzdelávania bol zameraný na získavanie a zdokonaľovanie nadpredmetových profesijných kompetencií pedagogických zamestnancov, potrebných na aplikáciu nových poznatkov v oblasti výchovy a vzdelávania žiakov z rómskych komunít. Skvalitnením kompetencií pedagogických a nepedagogických zamestnancov a ich aplikácie v pedagogickej praxi sa dosiahne jedine

zvýšením inovatívnych a aktivizujúcich prvkov vo vzdelávaní podmieňujúcich pozitívnu sociálnu klímu v triede, v ktorej priaznivo ovplyvnia učebné výsledky žiakov z rómskych komunit. Vzdelávania sa zúčastnilo 26 pedagógov a výskumných pracovníkov. Okrem vzdelávania sme v rámci tohto projektu pripravili aj študijné materiály pre účastníkov vzdelávania.

Úsek pre všeobecnú pedagogiku, špeciálnu pedagogiku a didaktiku/oddelenie pre všeobecnú pedagogiku a pedagogickú psychológiu realizoval úlohy, ktoré majú transverzálny charakter. K takým úlohám patrila úloha zameraná na aplikovaný výskum v oblasti alternatívnych programov vzdelávania. Konkrétne išlo o záverečný rok experimentálneho overovania projektu „*Výchova a vzdelávanie detí na báze pedagogickej koncepcie Marie Montessori – vzdelávacie stupne ISCED 1, ISCED 2*“. Experimentálne overovanie predmetného alternatívneho vzdelávacieho programu sa uskutočňovalo v Súkromnej základnej škole s materskou školou Marie Montessori, Borinská 23, Bratislava od školského roku 2010/2011 s ukončením v roku 2019. V záverečnom (deviatom) školskom roku experimentálneho overovania sme sa orientovali na aplikovanie komplementárnych výskumných nástrojov s cieľom skompletizovať a finalizovať výskumné zistenia za celé obdobie. Počas celého deväťročného obdobia experimentálneho overovania sme venovali pozornosť konkrétnemu napĺňaniu základných pedagogických cieľov edukačného programu Montessori súvisiacich s prípravou každého žiaka pre jeho ďalšie vzdelávanie a celkový osobnostný rozvoj. Sledovali sme aj personálne, materiálno-technické, priestorové podmienky výchovno-vzdelávacieho procesu a spoluprácu školy s rodičmi. V tomto školskom roku ako záverečnom roku overovania projektu sme sa cielene zamerali na posledný (9.) ročník, resp. tretie trojročie, ktorého je súčasťou a predovšetkým na komplexné vyhodnotenie overovaného vzdelávacieho programu ako podklad na odporúčanie jeho schválenia/neschválenia pre MŠVVaŠ SR na základe výsledkov zvolených výskumných nástrojov.

Špecifikom pedagogickej koncepcie M. Montessori, ktorá bola východiskom pre experimentálne overovaný vzdelávací program školy je to, že patrí medzi pedocentricky orientované koncepcie s výraznou orientáciou na prirodzenú výchovu. Zdôrazňuje slobodný rozvoj dieťaťa, založený na vlastnom spontánnom sebarozvoji (a vlastnom rozhodovaní o svojom učení). Hlavným cieľom Montessori vzdelávania je snaha o celostný rast a maximálny rozvoj osobnosti dieťaťa, pričom vzdelávanie žiakov je determinované ich vývinovou etapou. Dôležitou podmienkou je pripravené učebné prostredie a pripravený učiteľ, ktorý pracuje s každým žiakom ako s jedinečnou osobnosťou. Prispôsobuje svoju prácu podľa toho, ako sa neustále menia záujmy a potreby každého žiaka.

Vzdelávanie je organizované v trojročiach (1. trojročie: 1. – 3. ročník, 2. trojročie: 4. – 6. ročník, 3. trojročie: 7. – 9. ročník) a vyučovanie je organizované vo forme tzv. denných vyučovacích blokov, v rámci ktorých sa uskutočňuje aj tzv. „voľná práca“ žiakov.

Škola napĺňala ciele a vzdelávacie štandardy ŠVP pre 1. a 2. stupeň základnej školy, pričom obsah vyučovacích predmetov bol žiakom sprostredkovaný pomocou metodík pre Montessori vzdelávanie. Vzdelávacie štandardy vyučovacích predmetov sú integrované do oblastí vzdelávania Montessori pedagogiky, pričom boli v súlade so vzdelávacími štandardami vymedzenými v Štátnom vzdelávacom programe. Štandardy experimentálneho vzdelávacieho programu sme porovnali so štandardami v ŠVP, pričom rozdiely (vzdelávací obsah/výkon navyše, resp. chýbajúce témy) sme označili farebne – prevažne sa vyskytoval vzdelávací obsah navyše.

V záverečnom hodnotení sme konštatovali, že pedagogická koncepcia napĺňaná prostredníctvom vzdelávacieho programu experimentálnej školy vyhovuje požiadavkám potrieb edukačného procesu na Slovensku a teda hlavný cieľ projektu experimentálneho overovania sme hodnotili ako naplnený. Súčasťou textu Záverečného hodnotenia, v ktorom sme uviedli detaily procesu overovania a výsledky použitých výskumných nástrojov (testov, dotazníkov, pozorovaní, pološtruktúrovaných rozhovorov...) je 9 príloh, ktoré umožňujú komplexnejší pohľad na priebeh overovania a samotný vzdelávací program: *Školský vzdelávací program; Záverečná správa školy o experimentálnom overovaní za školský rok 2018/2019; Žiaci so špeciálnymi potrebami a žiaci s výchovnými problémami v 2018/2019; Školský učebný plán pre ISCED1 a ISCED 2; Ukážky slovného hodnotenia žiakov; Komparácia vzdelávacích štandardov; Program adaptačného vzdelávania začínajúceho učiteľa; Odporúčania pre prevádzku Montessori škôl, súbor nevyhnutných predpokladov; Prehľad aplikovaných výskumných nástrojov.*

Na základe výsledkov experimentálneho overovania sme v Záverečnom hodnotení, ktoré sme zaslali MŠVVaŠ SR odporučili: schváliť výsledky experimentálneho overovania; schváliť „Školský vzdelávací program Montessori – Pomôž mi, aby som to dokázal sám“ ako overenú alternatívnu formu vzdelávacieho programu; umožniť iným školám, s pripravenými/vzdelanými pedagógmi v tejto oblasti, aplikáciu vyučovacích metód a postupov, ktoré sa uplatňujú v Montessori škole. Zároveň sme odporučili podmieniť zriaďovanie nových Montessori škôl splnením definovaných podmienok na zabezpečenie optimálneho výchovno-vzdelávacieho procesu.

V rámci úlohy *Metodická podpora predprimárneho vzdelávania v materských školách* sa realizovali semináre/workshopy k metodologickej príručke k mediálnej výchove v materských školách. Metodická príručka bola zverejnená v roku 2018 na webovom sídle Štátneho pedagogického ústavu v kontexte inovácií kurikulárneho dokumentu pre materské školy, v ktorom sa mediálna výchova integrovala do vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia (2015-2016). ŠPÚ zrealizoval štyri workshopy, dva v Banskej Bystrici v Materskej škole Profesora Sáru a dva v Bratislave, v Materskej škole Pifflova a v Materskej škole Timravina, v mesiacoch október a november. Lektorkami boli autorky metodologickej príručky. Seminárov sa zúčastnilo celkovo 56 učiteliek. Každý workshop mal interaktívny charakter. Dopoludnia prebiehali krátke teoretické vstupy k súčasnému chápaniu mediálnej gramotnosti. Účastníci uvažovali nad nutnosťou rozvíjania kritického myslenia cez používanie tzv. argumentačných faulov. Boli použité rôzne aktivizačné metódy a konkrétne príklady z rôznych kontextov, napr. zo sociálnych sietí. Okrem rozvíjania kritického myslenia učiteľov sa druhá časť dňa venovala praktickým ukázkam vzdelávacích aktivít pre deti predškolského veku, ku ktorým mali lektorky pripravený fotografický materiál zo zrealizovaných činností v materskej škole.

MŠVVaŠ SR schválilo žiadosť Štátneho pedagogického ústavu o akreditáciu programu kontinuálneho vzdelávania Technika hrou v predprimárnom vzdelávaní. Kontinuálne vzdelávanie sa realizuje v spolupráci s českou stranou (Technická škôlka) a je zamerané na rozvoj technického premýšľania a technických zručností učiteliek a detí materských škôl a viaže sa na vzdelávaciu oblasť ŠVP Človek a svet práce.

Teoretická časť prebiehala v dvoch termínoch v priestoroch ŠPÚ v Bratislave a v jednom termíne v Poprade. Praktická časť prebiehala v materských školách v Prievidzi, Trnave, Poprade a v priestoroch Centra voľného času v Lučenci. Praktická časť sa realizovala na základe Dohody o spolupráci so školou, resp. so zriaďovateľom. Dohoda o spolupráci upravuje podmienky realizácie vzdelávania a je uzatvorená po dobu platnosti akreditácie vzdelávacieho programu. Vzdelávanie prebiehalo podľa harmonogramu a absolvovalo ho 66 frekventantov z tridsiatich štyroch materských škôl zo všetkých samosprávnych krajov SR (tabuľky 2, 3).

Tabuľka 2 Harmonogram školení

MESIAC	POČET ŠKOLENÍ	MESTO
január	2 školenia	Bratislava
	2 školenia	Poprad
február	2 školenia	Bratislava
	3 školenia	Poprad
	4 školenia	Trnava
marec	3 školenia	Lučenec a Prievidza
	3 školenia	Prievidza

Tabuľka 3 Počet absolventov a zapojených materských škôl podľa krajov SR

SAMOSPRÁVNÝ KRAJ	POČET UČITELIEK	POČET MATERSKÝCH ŠKÔL
Banskobystrický kraj	21	13
Bratislavský kraj	12	5
Trnavský kraj	7	3
Trenčiansky kraj	13	6
Prešovský kraj	7	2
Košický kraj	2	1
Žilinský kraj	4	4

Cieľom úlohy je pripraviť a zrealizovať školenia/workshopy na podporu kritického myslenia a na zvyšovanie úrovne mediálnej gramotnosti učiteľov materských škôl. Školenia vyplývajú z pokračovania úlohy z minulého roka, počas ktorého bola pripravená metodická príručka k mediálnej výchove pre materské školy „Mediálna výchova v materských školách – cesta k mediálnej gramotnosti“.

Cieľom úlohy v prvom polroku bola príprava obsahu vzdelávania a štruktúry workshopov. Workshopy budú pozostávať z teoretickej a metodologickej časti. V rámci teoretickej časti sú obsahom témy: Mediálna výchova a jej miesto v materskej škole – vysvetlenie podstaty mediálnej výchovy a prečo je potrebná; Rola učiteľa v procese mediálnej výchovy; Kritické myslenie ako základný predpoklad a prostriedok mediálnej výchovy; Cvičenia na rozvoj kritického myslenia: prenos informácie, analýza argumentov, analýza vybraného článku, videa. Druhá časť školení bude metodická, zameraná na ukážky aktivít z praxe – premietanie ukážok, zvukové nahrávky, produkty detí, didaktická analýza aktivít, návrhy aktivít účastníkmi. Workshopy sú naplánované na október 2019.

Oddelenie pre humanitné predmety prehľbovalo spoluprácu s pedagógmi vyučujúcimi predmety dejepis, občianska náuka, geografia, etická výchova, náboženská výchova, hudobná výchova, výtvarná výchova a umenie a kultúra. Boli pozývaní na rozličné podujatia ŠPÚ s didaktickým a metodickým zameraním, ako aj na semináre organizované Ústavom politických vied SAV v rámci projektu *Osobnosti slovenskej politiky a extrémizmus (Pohľady na slovenskú politiku v minulosti a odkaz pre súčasnosť)*. Štátny pedagogický ústav sa spolupodieľal na ich organizácii. Zároveň oddelenie pripravilo v októbri 2019 seminár pre učiteľov a učiteľky dejepisu s názvom *Aktuálne trendy vo výučbe dejepisu v základných a stredných školách..* Jednotlivé výstupy didaktičiek z dvoch slovenských univerzít v Bratislave a v Nitre, ako aj prezentácia vzdelávacích programov Múzea holokaustu v Seredi a predstavenie spôsobov využitia animácie ako užitočnej metódy pri modernej a motivujúcej výučbe dejepisu načrtli nové východiská výučby dejepisných tém. Všetko bolo podporené praktickým zapojením účastníkov cez diskusiu a workshopy.

Úsek pre všeobecnú pedagogiku, špeciálnu pedagogiku a didaktiku/oddelenie pre všeobecnú pedagogiku a pedagogickú psychológiu realizoval úlohu (transverzálneho charakteru) zameranú na zavádzanie problematiky duševného vlastníctva do školského vzdelávania. Úloha je riešená v rámci členstva v medzinárodnej pracovnej skupine „Duševné vlastníctvo vo vzdelávaní“, ktorej vytvorenie inicioval a jej činnosť organizuje Európsky úrad pre duševné vlastníctvo (EUIPO). Slovensko v tejto pracovnej skupine reprezentuje ŠPÚ. Hlavnou úlohou EUIPO a skupiny expertov so zastúpením všetkých 28 členských krajín je poskytovať potrebné relevantné zdroje, ktoré môžu byť využité v rámci vzdelávania alebo prípravy učiteľov na výučbu v školských triedach s dôrazom na vytvorenie čo najúčinnejších stratégií a metód pri implementácii problematiky do školského vzdelávania EU krajín.

V tomto roku sme sa zúčastnili 2 pracovných stretnutí – v Sofii/Rumunsku a v Dánsku/Kodani, pričom o programe/náplni rokovaní pracovnej skupiny a získaných podkladov, či zdrojov k vzdelávaniu sme informovali formou správ zo ZPC zverejnených na stránke MŠVVaŠ SR. V tomto roku EUIPO sústredil svoje iniciatívy na stretnutiach skupiny na šírenie, resp. propagáciu problematiky duševného vlastníctva vo vzdelávaní – konkrétne bolo zo strany EUIPO vytvorené video v jazykových mutáciách jednotlivých krajín (teda aj v slovenskom jazyku), ktoré sme predstavili slovenskej učiteľskej verejnosti na medzinárodnej konferencii v Banskej Bystrici. Video je dostupné na www.ideaspowered.eu. Dvojdňová medzinárodná konferencia pod názvom „Duševné vlastníctvo vo vzdelávacom systéme – Praktické cvičenia a tvorba didaktických materiálov“ sa uskutočnila v dňoch 14.–15. novembra 2019 v Banskej Bystrici. Konferencia bola výsledkom úsilia Štátneho pedagogického ústavu, Úradu priemyselného vlastníctva SR a Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO) zabezpečiť pre školy a pedagógov odbornú pomoc pri zavádzaní tejto v súčasnosti veľmi dôležitej problematiky do výučby. Konkrétne boli školám a pedagógom ponúknuté informácie a praktické podklady (aj v tlačenej podobe) na tému Ako a prečo duševné vlastníctvo podporovať, ako ho chrániť a zakomponovať do vzdelávania – teda sprostredkovať žiakom. Išlo predovšetkým o také témy ako: význam kreativity; čo treba vedieť o autorských právach, aké výnimky existujú pre školy, pre školské diela; značky, patenty, ochranné známky – ich význam a možnosti... Išlo o prvé medzinárodné podujatie na Slovensku zamerané na cielené prezentovanie problematiky duševného vlastníctva v rámci školského vzdelávania prostredníctvom slovenských i medzinárodných expertov a zároveň výmenu skúseností s inými krajinami, ktoré participovali na konferencii. Všetky podklady získané na konferencii budú po kompletnom spracovaní dostupné aj na webovom sídle ŠPÚ.

Úloha „K prevencii rizikového správania žiakov v škole“ bola zameraná na reflektovanie záväzných dokumentov orientovaných na riešenie a prevenciu nežiaduceho/rizikového správania v rámci školskej výchovy a vzdelávania, spájaného predovšetkým s rizikami pri užívaní alkoholu, psychoaktívnych látok/drog, prevenciu kriminality a obchodovania s ľuďmi. Úloha bola realizovaná pokračovaním zasielaním metodicko–preventívnych príručiek (Všetci to robia!, K prevencii v škole, DVD Alkohol, skrytý nepriateľ) podľa záujmu škôl, prípadne CPPP a P. Okrem tlačenej podoby sú uvedené materiály dostupné aj v elektronickej podobe na metodickom portáli ŠPÚ. V roku 2019 sme zorganizovali v spolupráci s MPC Bratislava odborný seminár pre koordinátorov prevencie, ale i ďalších záujemcov zo strany učiteľov, ktorý bol zameraný na otázky/možnosti ako prispôbiť súčasnosti uplatňovanie predmetných metodických materiálov vo vyučovaní (pri práci so žiakmi). Veľmi podnetná bola bezprostredná diskusia s účastníkmi, v ktorej si jednoducho vymenili cenné skúsenosti a pomenovali tiež problémy, ktoré sú aktuálne v školách v tejto oblasti, napr. nové formy/riziká závislosti spojené s kyberpriestorom, neochota/nepripravenosť rodičov spolupracovať na riešení problémov svojich detí a ďalšie, obohatením bolo i to, že podujatia sa zúčastnila početná skupina školských psychológov. Tieto podnety sú podkladom pre prípravu nových aktivít v tejto oblasti. Podľa názorov účastníkov sa ukazujú ako najžiadanejšie podujatia s osobným zastúpením, resp. s možnosťou vzájomnej výmeny skúseností a získaním praktických návodov na preventívnu prácu, ktorá sa stáva veľmi náročnou a zložitou vzhľadom na riziká sociálnych sietí a neohraničeného kyberpriestoru.

Kontext s riešením úlohy má aj členstvo v *Expertných skupinách pre prevenciu kriminality a pre oblasť boja proti obchodovaniu s ľuďmi* a tiež hodnotenie projektov v rámci výzvy Protidrogová prevencia, vzhľadom na to, že problémy, či výzvy ktoré z nich vyplynuli je možné reflektovať vo vzdelávacích materiáloch (dokumentoch). O stave v oblasti prevencie rizikového správania, resp. nežiaduceho správania v rámci výchovy a vzdelávania vyplývajúcej z úloh pre rezort školstva v záväzných dokumentoch (relevantných národných plánoch a stratégiách) sme informovali formou prípravy podkladov za rok 2019 s ohľadom na našu vecnú pôsobnosť (Národná protidrogová stratégia, Stratégia prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v SR, 3. správa o pokroku v oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi za roky 2017 – 2019).

3. Obsahové napĺňanie metodického portálu pre pedagogických, riadiacich a odborných škól a školských zariadení a edičných činností vrátane metodík a metodických príručiek podporujúcich zavádzanie štátnych vzdelávacích programov

V roku 2019 boli vypracované metodické podklady vo forme príprav na hodinu (doteraz celkovo 11), reflektujúce vzdelávacie štandardy predmetu občianska náuka pre gymnáziá so štvorročným a päťročným vzdelávacím programom a orientáciu na výučbu nosných filozofických tém cez stanovovanie problémov a ciest k ich vyriešeniu na základe analýzy textov, a metodické materiály pre vyučovaci predmet geografia pre 9. ročník ZŠ. Metodické materiály sú zverejnené na metodickom portáli ŠPÚ.

Oddelenie pre slovenský jazyk a literatúru pripravilo v on-line verzii časopis ŠPÚ Jazyk a literatúra. Časopis sa venoval téme Európskeho jazykového portfólia (EJP), ktoré vzniklo ako dokument Rady Európy na základe Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR). EJP bolo vytvorené ako praktický implementačný nástroj SERR vo výchovno-vzdelávacom procese, prinášajúci rozvoj plurilingvizmu, interkultúrnych kompetencií, prehĺbenie vzájomného porozumenia a podporu koherencie a transparentnosti vo vyučovaní jazykov priamo do výchovno-vzdelávacieho procesu. S touto témou súviseli aj ďalšie príspevky, dotýkajúce sa problému vzdelávania detí cudzincov na Slovensku. Priestor sa tiež venoval problému vyučovania slovenského jazyka v minulosti. Historizujúci charakter má rovnako štúdia, ktorá si všíma tému modernizačných postupov v slovenskej medzivojnovnej literatúre. Aj v roku 2019 časopis prinášal informácie o súčasnej slovenskej literatúre. Časopis je dostupný na webovom sídle ŠPÚ: <http://www.statpedu.sk/sk/publikacna-cinnost/jazyk-literatura-casopis/jazyk-literatura>.

V rámci oddelenia pre humanitné predmety, špeciálne v rámci etickej výchovy, sa v roku 2019 pracovalo na príprave metodických podkladov pre učiteľov a realizovali sa aj školenia učiteľov etickej výchovy na celom Slovensku. Náplňou odborných seminárov spojených s workshopmi bolo poskytnutie informácií a praktických ukážok, ako správne a moderne učiť etickú výchovu. Uskutočnili sa dva semináre, v Prešove (pre Košický a Prešovský kraj) a v Nitre (pre Bratislavský, Nitriansky a Trnavský kraj). Prvý bol zameraný na nové trendy vo výučbe etickej výchovy, s podtitulom *Na ceste k slušnosti a zodpovednosti*. Druhý bol zameraný na dialogickú podstatu etickej výchovy – rozvíjanie tvorivého a kritického myslenia, s podnázvom *Cesta k formovaniu prosociálnej osobnosti*. Uvedené semináre s workshopmi sú výsledkom aktívnej práce v prospech výchovy a vzdelávania k hodnotám, zastrešovanej predovšetkým PhDr. Dášou Vargovou, CSc., ale tiež členmi predmetovej komisie pre predmet etická výchova. Z ich iniciatívy vznikol v roku 2018 Klub učiteľov etickej výchovy, ktorého cieľom je zvýšiť (po odbornej ako aj metodickej stránke) kvalifikovanosť výučby etickej výchovy. Do obsahu podujatí sú implementované aktuálne ľudsko-právne témy a práva dieťaťa, ktoré sú záväzne sformulované v odporúčaní Výboru OSN pre ľudské práva a práva dieťaťa a vyplývajú z úloh plnenia uznesení vlády SR. Podujatia poskytujú pedagógom praktické ukážky/metodické listy, zverejňované na metodickom portáli ŠPÚ, napr. Ekonomické hodnoty a etika, Prosociálnosť ako zložka vlastnej identity.

V rámci „Stratégie prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v SR na roky 2016 – 2020“ sa podporuje snaha scitlivieť učiteľov/-ky na témy obsiahnuté v Dohovore o právach dieťaťa a v Opčných protokoloch k Dohovoru o právach dieťaťa, s osobitným dôrazom na článok 5 Dohovoru Rady Európy o ochrane detí pred sexuálnym vykorisťovaním a sexuálnym zneužívaním – praktická ukážka/metodický list: *Etika sexuálneho života*; téma: *Sexuálne násilie a zneužívanie detí*.

Rovnako aj pre predmet výtvarná výchova bolo vypracovaných niekoľko metodických listov, ktoré sú po recenznom posúdení dostupné pre pedagógov na internete cez metodický portál ŠPÚ. Predstavujú možnosti prepojenia tohto umelecky zameraného predmetu na predmety prírodovedného a humanitného charakteru. Konkrétne ide o medzipredmetové prepojenia s náboženskou výchovou, informatikou, chémiou a s fyzikou. Tvorba podporných metodických materiálov má za cieľ zefektívniť výučbu umeleckých predmetov. S týmto úmyslom bol koncipovaný aj iný metodický materiál doplnený o praktické aktivity, zameraný na učiteľov a učiteľky hudobnej výchovy. Jeho názov je *Východiská tvorivej dramatiky a hudobného divadla na hodinách hudobnej výchovy*. Tieto metodické i didaktické podklady sú prioritne určené pre učiteľov základných škól (vrátane primárneho

vzdelávania), zatiaľ čo metodické listy pre výtvarnú výchovu sú určené pre stredné školy, konkrétne nižšie ročníky gymnázia. Okrem uvedeného boli publikované aj vzorové ročné plány učiteľa pre predmet hudobná výchova, ktoré sú vypracované pre piaty až deviaty ročník ZŠ.

V rámci dejepisu sa pokračovalo v koncipovaní komplexného didakticko-metodického materiálu, vytvoreného v nadväznosti na pripomenutie si stého výročia tragického úmrtia Milana Rastislava Štefánika. Súhrnný materiál je rozdelený na viaceré časti, ktoré cez spoločnú tému ukázkovo prepájajú dejepis so slovenským jazykom a literatúrou, fyzikou, občianskou náukou a geografiou. Medzipredmetové vzťahy tvoria jadro koncepcie. Dokumenty sú zverejnené na metodickom portáli ŠPÚ a ponúkajú pedagógom rôznorodé aktivity, cez ktoré možno aktivizovať žiakov a zvýrazniť u nich primerané národné cítenie, hrdosť na svoj štát a veľké osobnosti jeho histórie.

Kooperácia ŠPÚ a Múzea holokaustu v Seredi v roku, keď sme si pripomínali 80. výročie vypuknutia druhej svetovej vojny, bola zavŕšená koncipovaním metodického odporúčania ku korektnému uchopeniu témy holokaust vo výchovno-vzdelávacom procese, sumarizujúceho hlavné poznatky súvisiace s genocídou. Obsahuje zapracovanie tematiky v ŠVP (vzdelávacie štandardy predmetu dejepis) a prezentuje možnosti využitia rozličných metód výučby, literárnych i audiovizuálnych prostriedkov na hodinách dejepisu, s dôrazom na zmysluplné využitie zvýšenej hodinovej dotácie dejepisu v deviatom ročníku ZŠ. K zverejneným odporúčaniam sa vzťahujú ďalšie doplnenia v podobe metodického listu inšpirovaného vzdelávacími programami pre mládež realizovanými v múzeu (*Prenasledovanie Židov na Slovensku*), pracovného listu s úlohami, dopĺňajúcimi teoretické poznatky a zároveň kontrolujúcimi vedomosti žiakov, a napokon aj metodické príručky pre učiteľov, priamo prepojenej s pracovnými listami. Pridanú hodnotu predstavuje odkaz na spustenie virtuálnej prehliadky Múzea holokaustu aj s opismi jednotlivých lokalít tábora a každodenného života v ňom. Ide o počítačovú aplikáciu, ku ktorej sa možno s povolením Ministerstva vnútra SR dostať cez metodický portál ŠPÚ. Dôraz sa kladie na poznanie, že cez tému holokaust sú posilňované prvky empatie, teda vcítenia sa do osudov nespravodlivo prenasledovaných (dejiny každodennosti), čím sa zároveň vytvárajú podmienky na aplikáciu metód typu diskusia, beseda, ústna história (oral history).

V nadväznosti na požiadavky Rady Európy sa pristúpilo k väčšiemu spopularizovaniu nosného dokumentu „Rámec kompetencií pre demokratickú kultúru“, ktorého dokončený preklad druhej časti s podtitulom „Deskriptory kompetencií pre demokratickú kultúru“ tvorí základ a začiatok procesu hlbšieho zapracovania trojdielneho dokumentu do edukačnej praxe na Slovensku. Zároveň bola nadviazaná užšia spolupráca s MZVaEZ SR, ktorá má za cieľ vyústiť do celkového posilnenia výučby tematík súvisiacich s Európskou úniou prioritne v rámci predmetu občianska náuka. Pri predmete etická výchova sa zameriavame na posilnenie tematiky vhodného zaobchádzania so zvieratami.

Úsek pre rozvoj učebnicovej politiky zabezpečoval a koordinoval systém schvaľovania učebnicovej politiky a vypracovanie podkladov k schvaľovacím protokolom, odborným stanoviskám a posudkom na učebnice, pracovné zošity a učebné texty. V rámci úlohy *Systémový model tvorby kurikulárnych dokumentov vrátane procesu ich periodickej inovácie* boli vypracované výskumné a hodnotiace nástroje na overovanie a hodnotenie učebníc – dotazníky pre učiteľov matematiky, biológie a vlastivedy a kritériá na hodnotenie učebníc, ktoré sa pilotne overovali v rámci školení a odborných seminárov na tému *Tvorba a metodické hodnotenie učebníc*. Cieľom seminárov bolo oboznámiť učiteľov s požiadavkami na tvorbu učebnice, s jej funkciami, ako pracovať s učebnicou. Seminára sa uskutočnili v Bratislave a v Prešove. Zúčastnili sa ich učitelia 1. stupňa a 2. stupňa ZŠ vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť. S témami učebnicovej politiky (legislatíva, tvorba učebníc, funkcie učebníc, hodnotenie učebníc, schvaľovací proces učebníc) boli oboznámení aj študenti FF UK BA odbor pedagogika v rámci absolvovania odbornej praxe v ŠPÚ.

4. Tvorba a implementácia vzdelávacích programov pre deti a žiakov so zdravotným znevýhodnením a deti a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním pre špeciálne a inkluzívne vzdelávanie

Úsek pre všeobecnú pedagogiku, špeciálnu pedagogiku a didaktiku/oddelenie pre špeciálnu pedagogiku a inklúziu v rámci úlohy *Systémový model tvorby kurikulárnych dokumentov vrátane procesu ich periodickej inovácie* vypracoval inventár schválenej pedagogickej dokumentácie od r. 2008 po súčasnosť, pre deti s mentálnym, sluchovým, zrakovým, telesným postihnutím, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s autizmom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami, choré a zdravotne oslabené, s hluchoslepotou a viacnásobným postihnutím a pre žiakov s mentálnym, sluchovým, zrakovým, telesným postihnutím, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s autizmom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami (s MP a bez MP), choré a zdravotne oslabené, s hluchoslepotou, viacnásobným postihnutím, s vývinovými poruchami učenia, s poruchou aktivity a pozornosti, s poruchami správania a všeobecným intelektovým nadaním. V štádiu rozpracovania je terminologický výkladový slovník k problematike vzdelávania detí so zdravotným znevýhodnením a terminologický výkladový slovník k problematike vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním.

Úsek pre všeobecnú pedagogiku, špeciálnu pedagogiku a didaktiku/oddelenie pre špeciálnu pedagogiku a inklúziu na základe prieskumov v r. 2018 vypracoval „*Vzdelávací program pre žiakov s poruchami správania pre primárne vzdelávanie, nižšie stredné vzdelávanie, nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie*“ a „*Vzdelávací program pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie*“, ktoré boli zaslané na schválenie MŠVVaŠ SR.

Úsek pre všeobecnú pedagogiku, špeciálnu pedagogiku a didaktiku/oddelenie pre špeciálnu pedagogiku a inklúziu realizuje experimentálne overovanie vzdelávania sluchovo postihnutých žiakov so žiakmi s narušenou komunikačnou schopnosťou (vývinové poruchy učenia a chyby reči). Experimentálne overovanie sa realizuje v Strednej odbornej škole pre žiakov so sluchovým postihnutím internátnej, Kutnohorská 675/20 v Kremnici od školského roku 2013/14. Jeho cieľom je overenie spoločného modelu vzdelávania žiakov so sluchovým postihnutím a žiakov s vývinovými poruchami učenia. Vzhľadom na to, že žiaci zaradení do experimentálneho overovania prejavili záujem pokračovať v nadstavbovom štúdiu a získať vyššie sekundárne vzdelanie, ŠPÚ požiadal MŠVVaŠ SR o predĺženie experimentálneho overovania, aby sa uskutočnil celý vzdelávací cyklus experimentálneho overovania. MŠVVaŠ SR rozhodnutím zo dňa 9. februára 2018 predĺžilo experimentálne overovanie vzdelávania sluchovo postihnutých žiakov so žiakmi s narušenou komunikačnou schopnosťou do 31. augusta 2020. Výsledky experimentálneho overovania boli spracované do „*Priebežného hodnotenia vzdelávania sluchovo postihnutých žiakov so žiakmi s narušenou komunikačnou schopnosťou (vývinové poruchy učenia a chyby reči)*“ za školský rok 2018/19, ktoré bolo zaslané v septembri 2019 MŠVVaŠ SR.

5. Medzinárodná spolupráca

V rámci mandátu v pracovnej skupine Európskej komisie ET2020 pre vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve pokračovala spolupráca. Prioritou Európskej komisie je naďalej zvyšovanie kvality predprimárneho vzdelávania členských štátov EÚ, uľahčenie zdieľania skúseností a podpora členských štátov pri vykonávaní *Odporúčania Rady z mája 2019 o vysoko kvalitných systémoch vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve* (Council Recommendation of 22 May 2019 on High-Quality Early Childhood Education and Care Systems), ktoré bolo zverejnené v júni v Úradnom vestníku Európskej únie. ŠPÚ zastupovalo Slovensko v Bruseli na dvoch pracovných stretnutiach v marci a v septembri. Boli prediskutované plánované výstupy z pracovnej skupiny: Súbor nástrojov (Toolkit) a Súbor základných kompetencií. Výstupy pracovnej skupiny budú zverejnené na jar 2020 a sú určené najmä pre ministerstvá v členských štátoch EÚ. Štátny pedagogický ústav aktívne participoval na dvoch aktivitách Európskej komisie (peer-learning activity) v Portugalsku a v Taliansku zameraných na inklúziu a profesionalizáciu zamestnancov materských škôl. V zahraničí boli prednesené dva odborné referáty: o systéme predprimárneho vzdelávania

na Slovensku (Francúzsko) a o vtedy aktuálnom legislatívnom návrhu zavedenia povinného predprimárneho vzdelávania rok pred začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky (Portugalsko).

Pracovná skupina Európskej komisie ET2020 (Education and Training 2020) pre vzdelávanie a výchovu bude zohrávať kľúčovú úlohu pri príprave ďalších politík v oblasti vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve a pri podpore odporúčaní Rady o vysokokvalitných systémoch vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve (VSRD). Jej cieľom je poskytovať odporúčania a nástroje na implementáciu Európskeho rámca kvality pre VSRD (2018), identifikovať praktické riešenia, opatrenia a stratégie, ktoré môžu členské štáty využiť. Nominácia za člena pracovnej skupiny je nomináciou z MŠVVaŠ SR a členstvo v pracovnej skupine je mandátom na dva roky.

V marci prebehlo v poradí druhé stretnutie pracovnej skupiny, kde boli prezentované doterajšie výsledky viacerých nadnárodných výskumov v oblasti profesionalizácie zamestnancov VSRD a v oblasti inklúzie. V diskusných skupinách sa diskutovalo o výskumných zisteniach z projektov CARE a SEEPRO-R, z ktorých boli pripravené čiastkové výstupy. Dôležitým míľnikom pre prácu pracovnej skupiny je schválenie dokumentu Rámec kvality EÚ pre vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve Radou a jeho zverejnenie s odporúčaniami pre členské štáty EÚ v júni 2019 v Úradnom vestníku Európskej únie ako Odporúčanie Rady z 22. mája 2019 týkajúce sa vysokokvalitných systémov vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve (Council Recommendation of 22 May 2019 on High-Quality Early Childhood Education and Care Systems). Pracovná skupina sa dohodla na realizácii troch PLA: zameranie na inklúziu v Portugalsku (Lisabon), zameranie na profesionalizáciu v Taliansku (Miláno) a zameranie na kombináciu oboch oblastí v Írsku (Dublin). Dr. Višňovská sa zúčastnila PLA zameranej na inklúziu v Lisabone (Portugalsko) v júni. Cieľom PLA bolo poskytnúť členom pracovnej skupiny informácie o tvorbe, implementácii a evaluácii národných inkluzívnych politík Portugalska. Výstupy z PLA budú obsahom ďalšieho stretnutia pracovnej skupiny a súčasťou záverečných odporúčaní k oblasti inklúzie. Na PLA na žiadosť organizátorov M. Višňovská prezentovala legislatívny zámer zavedenia povinného predprimárneho vzdelávania rok pred začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky.

V rámci zamerania pracovnej skupiny, mapovania vzdelávacích systémov a kurikulárnej problematiky sa Dr. Višňovská zúčastnila týždennej študijnej návštevy programu Erasmus+ pod názvom Pre-primary education, the schooling of young people from 2 to 6 years old: towards the quality of teaching vo Francúzsku a Medzinárodnej konferencie The Nordic Way v Nórsku. Závery z konferencie The Nordic Way budú mať vplyv na tvorbu odporúčaní Pracovnej skupiny ET 2020 pre členské krajiny Európskej únie.

Štátny pedagogický ústav je partnerskou organizáciou v medzinárodnom projekte Erasmus+ Slovenčina pre deti cudzincov, ktorý bol schválený pod číslom 2019-1-SK01-KA201-060698. Koordinačnou organizáciou projektu je Súkromná jazyková škola iCan. Ďalšími partnerskými organizáciami spolu so Štátnym pedagogickým ústavom sú Slovak Club Birmingham CIC, eMeLeS Limited a Petit Slavik. Projekt sa realizuje od 1. septembra 2019 do 28. februára 2020. Cieľom projektu je podpora učiteľov vo výchovno-vzdelávacom procese k inklúzii detí cudzincov v školách a školských zariadeniach v Slovenskej republike, Veľkej Británii, Írsku a Francúzsku. Medzi hlavné výstupy projektu patrí Manuál pre inklúziu detí cudzincov do výchovno-vzdelávacieho procesu v SR, Prekladový slovník základných pojmov pre ZŠ a Workshop k Manuálu pre inklúziu detí cudzincov do výchovno-vzdelávacieho procesu v SR.

Štátny pedagogický ústav (ďalej „ŠPÚ“) má zastúpenie v Európskom centre pre moderné jazyky Rady Európy (ďalej „ECML“) prostredníctvom národnej kontaktnej osoby ECML a národnej koordinátorky Európskeho dňa jazykov. Spolupráca prebiehala v rámci podpory programových období ECML a ich výstupov v súlade s požiadavkami a harmonogramom tejto medzinárodnej inštitúcie. Bol pripravený prehľad jazykových asociácií a asociácií učiteľov jazykov, ktorý je zverejnený na webovom sídle ECML za SR; preklad výzvy na predkladanie návrhov projektov na programové obdobie ECML na roky 2020 – 2023 do slovenského jazyka, diseminácia výzvy na webovom sídle ŠPÚ, Ministerstva, školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej „MŠVVaŠ SR“), ako i v printovej podobe na univerzity/vysoké školy v SR. V tejto súvislosti boli taktiež realizované konzultácie s potenciálnymi žiadateľmi a predkladateľmi návrhov projektov na nové programové obdobie ECML. V spolupráci s ECML bola zabezpečená účasť experta ECML a

odborný príspevok na medzinárodnej konferencii *Inovácia – Rómsky jazyk – Inklúzia* (5. – 6. apríl 2019, Bratislava). Počas trvania úlohy bola realizovaná diseminácia programových období ECML a ich výstupov na medzinárodnej odbornej konferencii *Viacjazyčnosť na Slovensku – výzvy a perspektívy* (6. – 7. máj 2019, Bratislava), na ktorej boli pre účastníkov k dispozícii výstupy ECML v printovej podobe a informačné letáky o aktuálnych projektoch ECML v oblasti jazykového vzdelávania. Aktívne sa zapojilo do dotazníkového prieskumu ECML k rámcu jazykových kompetencií učiteľov a zúčastnilo sa na webinári k predmetnej téme. V odbornom časopise *Jazyk a literatúra* bol publikovaný odborný článok o Európskom jazykovom portfóliu a jeho využití vo výchovno-vzdelávacom procese.

S ECML prebiehala intenzívna spolupráca a komunikácia týkajúca sa diseminácie a podpory *Európskeho dňa jazykov*, ako i aktualizácie informácií a materiálov v slovenskom jazyku na platforme venovanej výlučne Európskemu dňu jazykov, vrátane prípravy slovenskej verzie materiálu *Príručka jazykových výziev*, ktorá je dostupná na webovom sídle ECML a ŠPÚ. V rámci Európskeho dňa jazykov boli distribuované na všetky odbory školstva v sídle kraja a na základné a stredné školy v SR (na základe žiadostí škôl adresovaných národnej koordinátorky) oficiálne propagačné materiály Rady Európy k Európskemu dňu jazykov 2019 (ceruzky, nálepky, náramky). Bola zabezpečená metodická podpora škôl pri organizovaní aktivít/podujatí pri príležitosti Európskeho dňa jazykov 2019, publicita o Európskom dni jazykov na webovom sídle ŠPÚ, MŠVVaŠ SR a vo forme článku v odbornom časopise *Jazyk a literatúra*. ŠPÚ aktívne podporil Európsky deň jazykov na *LigvaFest 2019 v Bratislave* a v rámci tzv. *uličky jazykov v Trnave*. V roku 2019 Rada Európy evidovala 1425 zaregistrovaných podujatí, ktoré boli zorganizované pri príležitosti tohto dňa. Podľa dostupných údajov Rady Európy bolo Rumunsko, Poľsko, Taliansko a Slovenská republika top 4 krajiny v množstve realizovaných a zaregistrovaných aktivít/podujatí k Európskemu dňu jazykov 2019 a to zo 60 zapojených krajín.

S cieľom podporiť prístup ku kvalitnému vzdelávaniu detí cudzincov a preklenúť priepasť medzi žiakmi-cudzincami a ostatnými žiakmi pripravil ŠPÚ v rámci spoločnej iniciatívy Európskej komisie a ECML špecifikáciu seminára *Podpora multilingválnych tried* a následne bola v spolupráci s ECML realizovaná prípravná fáza tohto seminára. Bližšie informácie o tejto medzinárodnej iniciatíve sú dostupné na webovom sídle ŠPÚ.

Na zasadnutí *Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania* boli prezentované závery a návrhy odporúčaní k implementácii *Referenčného rámca kompetencií pre demokratickú kultúru* (ďalej „RRKDK“). Slovenská verzia dokumentu Rady Európy *Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru, zväzok II*, schválená Radou Európy bola zverejnená na webovom sídle Rady Európy a ŠPÚ. Zároveň bol zabezpečený presun informácií o projektoch medzinárodných inštitúcií na národnej úrovni – *Overovanie deskriptorov kompetencií pre demokratickú kultúru na 1. stupni ZŠ; This Human World 2019*.

Štátny pedagogický ústav v máji 2019 organizoval 2. ročník medzinárodnej konferencie *Viacjazyčnosť na Slovensku – výzvy a perspektívy na podporu vyučovania druhého cudzieho jazyka a jazykov národnostných menšín*. Cieľom konferencie bolo podporiť vyučovanie cudzích jazykov, vytvoriť pre učiteľov, riaditeľov základných a stredných škôl a učiteľov národnostných škôl/učiteľov národnostných jazykov, ako aj iných odborníkov zapojených do jazykového vzdelávania platformu na diskusiu súčasného vývoja v oblasti cudzojazyčného vzdelávania na Slovensku, na výmenu skúseností v oblasti vzdelávania cudzích jazykov. Konferencie sa zúčastnila ministerka školstva Slovenskej republiky, riaditeľ ŠPÚ, zástupcovia Ministerstva školstva, mládeže a telovýchovy Českej republiky, veľvyslanec Francúzskej republiky na Slovensku, veľvyslankyňa Írska na Slovensku, zástupcovia Veľvyslanectva Spolkovej republiky Nemecko v SR, zástupca Rakúskeho veľvyslanectva v SR a Ruského kultúrneho centra v Bratislave. Na dvojdňovej medzinárodnej konferencii k viacjazyčnosti boli prezentované aj výstupy experimentálneho overovania Metodika CLIL v nižšom sekundárnom vzdelávaní. Na konferencii prednášalo 51 odborníkov v jazykovom vzdelávaní zo Slovenska a zo zahraničia v rámci 9 plenárnych prednášok a 44 workshopov. Na plenárnych prednáškach a workshopoch sa diskutovalo v slovenskom, anglickom, nemeckom, francúzskom, talianskom a v ruskom jazyku.

Štátny pedagogický ústav realizuje od 1. septembra 2016 medzinárodný projekt v rámci programu Európskej únie v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu Erasmus+ s názvom „Inováciou didaktiky rómskeho jazyka k inkluzívnemu vzdelávaniu žiakov zo znevýhodneného prostredia“. Jeho cieľom je skvalitniť vyučovanie rómskeho jazyka a literatúry v základných a stredných školách prostredníctvom inovácie rámcových vzdelávacích programov rómskeho jazyka a jazykových portfólií pre žiakov, ktoré vydala Rada Európy. Súčasťou tohto projektu je vypracovaný program pre kontinuálne vzdelávanie, medzinárodná konferencia a nadnárodné projektové stretnutia. Projektové aktivity boli ukončené k 31. augustu 2019. Národnej agentúre pre program Erasmus+ bola predložená záverečná správa o projekte.

Multiplikačným podujatím v rámci tohto projektu bola medzinárodná vedecká konferencia pod názvom Inovácia – Rómsky jazyk – Inklúzia, ktorá sa uskutočnila v Bratislave v dňoch 05.04. – 06.04. 2019. Záštitu nad konferenciou prevzalo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Výstupom tohto podujatia je zborník.

V rámci tohto projektu boli vypracované tieto dokumenty:

- Inovovaný rámcový vzdelávací program rómskeho jazyka, jazyková úroveň A1 (primárne vzdelávanie)
- Inovovaný rámcový vzdelávací program rómskeho jazyka, jazyková úroveň A2 (nižšie stredné vzdelávanie)
- Inovovaný rámcový vzdelávací program rómskeho jazyka, jazyková úroveň B1 (vyššie stredné vzdelávanie)
- Inovovaný rámcový vzdelávací program rómskeho jazyka, jazyková úroveň B2 (vyššie stredné vzdelávanie)
- Inovované európske jazykové portfólio – Učenie sa rómskeho jazyka, jazyková úroveň A1 (žiaci vo veku 6 – 9 rokov)
- Inovované európske jazykové portfólio – Učenie sa rómskeho jazyka, jazyková úroveň A2 (žiaci vo veku 10 – 14 rokov)
- Jazykové portfólio – Učenie sa rómskeho jazyka, jazyková úroveň B1 (žiaci vo veku 15 – 18 rokov)
- Jazykové portfólio – Učenie sa rómskeho jazyka, jazyková úroveň B2 (žiaci vo veku 15 – 18 rokov)
- Rómsko-slovenský slovník
- Príručka pre učiteľa – Ako používať inovované Jazykové portfólio – učenie sa rómskeho jazyka

Vybrané výstupy projektu boli preložené aj do anglického jazyka:

- Innovated Framework Education Programme for Romani Language, LEVEL A1 (primary education)
- Innovated Framework Education Programme for Romani Language, LEVEL A2 (lower secondary education)
- Innovated Framework Education Programme for Romani Language, LEVEL B1 (higher secondary education)
- Innovated Framework Education Programme for Romani Language, LEVEL B2 (higher secondary education)
- Teacher’s handbook - How to Use Innovated Language Portfolio – Romani Language Learning

Bližšie informácie sú dostupné na webovom sídle ŠPÚ: <http://www.statpedu.sk/sk/o-organizacii/projekty/erasmus/>

Štátny pedagogický ústav je partnerom medzinárodného projekt LELLE2 v rámci programu Európskej únie v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu Erasmus+ (Projekt Erasmus+ „Let’s Learn How to Learn! – Learning skills development for secondary schools students“). Hlavným koordinátorom tohto projektu je Panónska univerzita vo Veszpréme. Úlohami ŠPÚ je zúčastňovať sa na nadnárodných projektových stretnutiach, podieľať sa na tvorbe intelektuálnych výstupov projektu, realizovať tréningy a ďalšie úlohy podľa podpísanej dohody o partnerskej spolupráci.

V rámci tohto projektu sme zrealizovali tieto aktivity:

- manažment a implementácia projektových aktivít,

- koordinácia administratívnych projektových aktivít,
- aktívna participácia na projektovom stretnutí v Estónsku,
- príprava odborných dokumentov pre vzdelávací program a študijný materiál v angličtine a slovenčine (intelektuálny výstup O2 – How To Teach How To Learn – školenie učiteľov), pripomienkovanie odborných materiálov v angličtine,
- príprava a organizácia diseminačnej aktivity pre učiteľov stredných škôl,
- preklad odborných a administratívnych dokumentov z angličtiny do slovenčiny, zo slovenčiny do angličtiny,
- publicita projektu.

Cieľom úlohy *Medzinárodná spolupráca v oblasti CLIL a vzdelávania národnostných menšín* je prezentovanie výsledkov, ako aj výstupov projektu (CLIL materiály) experimentálneho overovania Metodika CLIL v nižšom sekundárnom vzdelávaní na konferenciách v zahraničí. Aktivity ŠPÚ k metodike CLIL boli prezentované na medzinárodnej konferencii k Viacjazyčnosti v Prahe (27. – 29. november 2019) v rámci stretnutia štátov V4 k jazykovému vzdelávaniu.

Odborníci z Českej republiky participujú aj na výstupoch projektu: *CLIL glosár, CLIL pracovné a metodické listy z nemeckého jazyka pre základné školy a stredné školy*.

Glosár je určený pre základné školy a stredné školy a pre školy národnostných menšín. Glosár obsahuje odborné pojmy z niektorých predmetov v slovenskom, anglickom, nemeckom, francúzskom a rómskom jazyku. Glosár je určený pre CLIL učiteľov a bude zverejnený na metodickom portáli. Úloha je plánovaná na roky 2019 – 2021.

V roku 2019 boli vypracované pracovné listy z fyziky v nemeckom jazyku pre žiakov základných škôl, učiteľom sú určené metodické pokyny. Pracovné listy CLIL z chémie v nemeckom jazyku pre žiakov stredných škôl spolu s metodickými pokynmi pre učiteľov sú plánované v roku 2020. Príprava a tvorba metodicko-didaktických materiálov bola realizovaná v spolupráci s odborníkmi z Českej republiky. CLIL pracovné listy sa budú overovať v stredných školách na Slovensku. Po úpravách sa zverejnia na metodickom portáli ŠPÚ. Úloha je plánovaná na roky 2019 – 2021. Zostavili sme pracovné skupiny pre predmet chémie pre základné a stredné školy. Jedna pracovná skupina je slovenská, ktorá pripravuje pracovné listy a metodické materiály pre učiteľov s využitím nemeckého jazyka a druhá skupina je česká, ktorá pripravuje pracovné listy a metodické materiály s využitím anglického jazyka. V rámci pracovného stretnutia v Prahe sa vypracovala spoločná štruktúra pracovných listov, metodických materiálov pre učiteľov ako podklad pre slovenských a českých autorov. Slovenská pracovná skupina pripravila zoznam tém z chémie.

V máji 2019 sa výskumní a vývojoví pracovníci ŠPÚ zúčastnili na vzdelávaní v Berlíne k problematike nemeckej národnostnej menšiny. Na vzdelávacom podujatí Vzdelávanie, jazyk, národnostná menšina sa stretli zástupcovia nemeckej národnostnej menšiny a zástupcovia z 11 krajín (Litva, Lotyšsko, Rusko, Kazachstan, Poľsko, Maďarsko, Česká republika, Ukrajina, Rumunsko, Srbsko a Slovensko). Hlavnými cieľmi boli: výmena skúseností v rámci jednotlivých zúčastnených krajín, práca so žiakmi v rámci rôznych projektov – ako získanie inšpirácií pre vlastné projekty, ktoré by prispeli ku zlepšeniu ovládania nemeckého jazyka mládeže nemeckej národnostnej menšiny. Na spoluprácu sa vytvoril aj Alumniportál, ktorý slúži na komunikáciu medzi jednotlivými krajinami.

Aktivity v rámci úlohy *Medzinárodná spolupráca – Európska agentúra pre špeciálne a inkluzívne vzdelávanie* boli realizované v súlade s harmonogramom a požiadavkami *Európskej agentúry pre špeciálne a inkluzívne vzdelávanie* (ďalej len „Európska agentúra“), ktoré vyplývajú z členstva Slovenskej republiky v Európskej Agentúre na základe uznesenia vlády SR č. 682/2011 v znení uznesenia vlády SR č. 480/2012 a štatútu Európskej Agentúry.

V priebehu roka 2019 bol pripravený podklad za Slovenskú republiku, ktorý bol zameraný na *Súčasnú opatrenia pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacím potrebami*. Zároveň bola pripravená správa za krajinu *Prevenca zlyhania školy: preskúmanie potenciálu inkluzívnych vzdelávacích politík a ich vzťahu k systému a jednotlivcom*; revízia správy *Podpora inkluzívnych vedúcich zamestnancov školy*; aktualizácia anglicko-slovenského glosára odbornej terminológie; správa národných koordinátorov k prieskumu o činnosti

Európskej agentúry v krajine od júla 2018 do septembra 2019. Všetky finálne správy za členské krajiny Európskej agentúry vrátane Slovenskej republiky a výstupy jednotlivých projektov sú zverejnené na webovom sídle Európskej agentúry: <https://www.european-agency.org/>.

Štátny pedagogický ústav aktívne participoval na dvoch polročných zasadnutiach a pracovných rokovaní členov zboru reprezentantov a národných koordinátorov Európskej agentúry (20. – 24. máj 2019, Štokholm, Švédsko; 4. – 6. november 2019, Budapešť, Maďarsko). Zástupcovia SR sa zúčastnili tematických rokovaní: *Inklúzia detí so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním; Od segregovaného poskytovania vzdelávania k inkluzívnemu školskému systému: stratégie a bariéry*. Správy zo zasadnutí sú zverejnené na webovom sídle MŠVVaŠ SR. V spolupráci s Európskou agentúrou a MŠVVaŠ SR začala v roku 2019 príprava polročného pracovného rokovania členov zboru reprezentantov a národných koordinátorov v súlade s požiadavkami tejto medzinárodnej inštitúcie, nakoľko Slovenská republika bude v roku 2020 hostiteľskou krajinou rokovania.

6. Publicita

Štátny pedagogický ústav (ŠPÚ) je zatiaľ jediná inštitúcia, ktorá sa v rezorte školstva Slovenskej republiky zapojila do modernizačného procesu riadenia podľa medzinárodne uznávaného *Modelu CAF (akčný plán zlepšovania kvality)*. Do národného projektu „Zavádzanie a podpora manažérstva kvality v organizáciách verejnej správy“, ktorý realizuje ÚNMS SR s cieľom zvýšiť efektivitu riadenia organizácií verejnej správy, sa ŠPÚ prihlásil začiatkom minulého roku. Proces prípravy implementácie sa začal v máji 2019 vymenovaním pracovnej skupiny CAF tímu. 11-členný CAF tím je vytvorený zo zamestnancov rôznych pracovných pozícií vrátane riaditeľa, námestníkov úsekov a vedúcich oddelení. Prvé dve fázy realizácie národného projektu ukončilo posúdenie samohodnotenia tromi externými posudzovateľmi priamo v Štátnom pedagogickom ústave 21. novembra 2019. V rámci implementácie modelu CAF zamestnanci ŠPÚ pripravili návrhy na zlepšenie fungovania ŠPÚ, ktoré budú využité pri tvorbe Akčného plánu zlepšovania v súčasnej tretej fáze projektu.

Štátny pedagogický ústav dostal oficiálnu Správu z posúdenia implementácie modelu CAF od externých posudzovateľov a bodové ohodnotenie výkonov riadenia a manažovania inštitúcie a následne začal s prípravou tretej fázy, ktorou je Akčný plán zlepšovania riadenia organizácie. Bodové ohodnotenie, ktoré ŠPÚ získal za samohodnotiacu správu, odborníci považujú za vynikajúci výsledok. Môžeme teda konštatovať, že v súčinnosti s plánom implementácie Štátny pedagogický ústav úspešne zvládol prvé dve fázy implementácie modelu CAF. Po príprave implementácie modelu CAF a procesu samohodnotenia organizácie v jednotlivých kritériách nastupuje sumarizácia návrhov na zlepšenie riadenia a manažovania ŠPÚ. Po ich vyhodnotení sa rozhodne, ktoré z nich sú najviac potrebné a v súčasnosti aj realizovateľné, aby efektívne prispeli k procesu modernizácie riadenia a manažovania ŠPÚ. Národný projekt CAF ukončí externá spätná väzba ako štvrtá a záverečná fáza celého procesu 31. júna 2020.

Aktivity v rámci všeobecnej publicity ŠPÚ:

- pravidelná publicita aktivít ŠPÚ a sprostredkovávanie informácií pre médiá;
- pravidelné zverejňovanie na dennej báze informácií a aktualít na webovom sídle ŠPÚ;
- pravidelné zverejňovanie správ a fotografií z podujatí ŠPÚ a podujatí s prezentáciou zamestnancov ŠPÚ na webovom sídle ŠPÚ, MŠVVŠ SR, TASR (Školský servis, teraz.sk, Dobré noviny), v Učiteľských novinách, regionálnych médiách. Z TASR preberali informácie printové, audiovizuálne, zvukové médiá, internetové médiá, sociálne siete inštitúcií a štátnej a verejnej správy (Pravda, Markíza, TA3, DenníkN, Sme, SNN, Parlamentné listy, Múzeum mesta Bratislavy, Aktuality.sk, Rádio Lumen, RTVS, Slovenský rozhlas, TV Ružinov, TV Čadca, TV Hlohovec atď.);
- príprava tlačových správ, odborných interview, fotografických záznamov, podujatí;
- príprava odpovedí na otázky komunikačného odboru MŠVVŠ SR a novinárov;

- príprava a organizácia podujatí a tlačových konferencií ŠPÚ;
- príprava celoslovenskej súťaže pre žiakov a učiteľov základných škôl k 302.výročiu narodenia Márie Terézie v spolupráci so ZŠ Matky Alexie v Bratislave.

V školskom roku 2018/2019 prebiehal 27. ročník súťaže s medzinárodnou účasťou *Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko*, ktorej cieľom je rozvíjať systematický a hlbší záujem žiakov o slovenčinu, jej ľubozvučnosť a výrazovú bohatosť, o významné udalosti zo života Slovákov, o významných dejateľov slovenského národa, o kultúrne a súčasné dianie formou slohových prác, pokusov o umelecké vyjadrenie myšlienok v podobe prozaických žánrov a básní.

27. ročník súťaže *Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko* sa niesol v znamení 175. výročia založenia spolku Tatrín v Liptovskom Mikuláši, 150. výročia založenia slovenského gymnázia v Kláštore pod Znievom a 100. výročia založenia Univerzity Jána Amosa Komenského v Bratislave. Pripomínali sme si výročia významných slovenských osobností: 190. výročie narodenia Jána Botta, 170. výročie narodenia Pavla Országha-Hviezdoslava, 110. výročie narodenia Margity Figuli, 110. výročie úmrtia Samuela Cambela, 100. výročie úmrtia Milana Rastislava Štefánika, 100. výročie narodenia Vojtecha Zamarovského, 100. výročie narodenia a 25. výročie úmrtia Ladislava Mňačka, 100. výročie narodenia a 15. výročie úmrtia Márie Ďuričkovej, 80. výročie úmrtia Eleny Maróthy-Šoltésovej, 55. výročie úmrtia Márie Rázusovej-Martákovej, ako aj 90. výročie narodenia dolnozemskeho slovenského spisovateľa Pavla Mučajho, riaditeľa a profesora slovenského gymnázia v Báčskom Petrovci, a 70. výročie narodenia Ondreja Štefánka, významnej osobnosti slovenského literárneho a kultúrneho života Slovákov v Rumunsku.

Do 27. ročníka súťaže sa zapojilo 76 škôl zo všetkých krajov Slovenska. Išlo o 44 základných škôl, 13 základných škôl s materskou školou, 4 spojené školy, 1 základnú školu pri zdravotníckom zariadení, 1 základnú umeleckú školu, 6 gymnázií, 1 obchodnú akadémiu, 2 stredné priemyselné školy, 3 stredné odborné školy a 1 súkromnú strednú umeleckú školu animovanej tvorby. Počty v jednotlivých krajoch zapojených škôl boli nasledujúce: Bratislavský kraj – 10 škôl; Banskobystrický kraj – 14 škôl; Žilinský kraj – 5 škôl; Trnavský kraj – 3 školy; Trenčiansky kraj – 8 škôl; Prešovský kraj – 16 škôl; Košický kraj – 6 škôl; Nitriansky kraj – 14 škôl.

V 1. kategórii bolo doručených 105 prác, o 29 menej ako v 26. ročníku.

V 2. kategórii bolo doručených 195 prác, o 114 menej ako v 26. ročníku.

V 3. kategórii bolo doručených 46 prác, o 35 menej ako v 26. ročníku.

Vo 4. kategórii bolo doručených 125 prác, o 9 menej ako v 26. ročníku.

V každej súťažnej kategórii vyhlásili odborné poroty hlavnú cenu, cenu poroty, osobitnú cenu poroty, čestné uznanie, ocenené boli aj školy a pedagógovia. Osobitnými cenami v druhej a štvrtej kategórii boli cena primátora Nové Zámky a cena predsedu Matice slovenskej.

Slávnostné celoslovenské vyhodnotenie 27. ročníka súťaže, ktoré sa konalo pod záštitou Otokara Kleina, primátora mesta Nové Zámky, sa uskutočnilo 23. mája 2019 v Cisársko-kráľovskej jazdiarni v Nových Zámkoch.

Pri príležitosti 100. výročia vzniku Československa vyhlásili Štátny pedagogický ústav a ArtForum 21 Slovakia pre žiakov základných škôl, gymnázií s osemročným vzdelávacím programom a základných umeleckých škôl súťaž *Dejiny sebavedomia*. Do súťaže sa mohli zapojiť jednotlivci alebo triedne kolektívy jednotlivých ročníkov škôl. Cieľom súťaže bolo prebudiť záujem žiakov o svoje rodisko, prostredie, v ktorom žijú, o jeho históriu a kultúru písomnou, výtvarnou a audiovizuálnou formou. Do súťaže sa zapojili žiaci z celého Slovenska. Súťažilo sa v 3 kategóriách: písomné práce, výtvarné práce, audiovizuálne práce. Najväčšie zastúpenie mali práce z Prešovského kraja. Najpočetnejšie bola zastúpená 2. kategória – výtvarné práce. Každú kategóriu vyhodnocovala odborná porota zložená z literárnych vedcov, kritikov, maliarov, režisérov a scenáristov. Keďže sa do 3. kategórie – audiovizuálnej – nezapojili všetky samosprávne kraje, porota sa rozhodla na základe požiadaviek stanovených vo vyhlásení súťaže vybrať víťazov krajského kola v 2 kategóriách – literárna a výtvarná a víťazov celoštátneho kola v 3 kategóriách – literárna, výtvarná a audiovizuálna. Slávnostné vyhlásenie výsledkov celoštátneho kola súťaže sa uskutočnilo 31. mája 2019 v priestoroch hotela Park Inn by Radisson Danube Bratislava. Najlepších autorov literárnych, výtvarných a audiovizuálnych prác ocenili námestníčka

Štátneho pedagogického ústavu PaedDr. Renáta Somorová a autor projektu Dejiny sebedomia – Diplomati bez pasu Mgr. Peter Kršák. Ocenenie si prevzalo aj desať pedagógov. Z ocenených žiackych prác bol vytvorený zborník Dejiny sebedomia, ktorý je prístupný na webovom sídle ŠPÚ a Metodickom portáli: <http://www.statpedu.sk/sk/sutaze/dejiny-sebavedomia/>; <http://www.statpedu.sk/sk/metodicky-portal/metodicke-podnety/zbornik-dejiny-sebavedomia.html>.

ŠPÚ v spolupráci so Slovenskou komisiou UNESCO v roku 2019 pokračoval v propagovaní aktivít UNESCO a UNESCO SK v základných a stredných školách. V rámci týchto aktivít vyhlásil ŠPÚ 3. ročník súťaže *Prítomnosť UNESCO vo vzdelávaní v Slovenskej republike*. Podmienkou súťaže bolo vytvorenie metodického listu s témou UNESCO. Do súťaže sa mohli zapojiť učitelia všetkých vyučovacích predmetov. Na základe požiadaviek stanovených vo vyhlásení súťaže porota udelila šesť cien.

Súčasťou edukačného procesu v školách s vyučovacím jazykom maďarským je súťaž *Pekná maďarská reč*. Vyhlasovateľom súťaže je Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Štátny pedagogický ústav je od roku 2010 gestorom súťaže. Celoštátne kolo súťaže sa konalo v dňoch 10. – 12. apríla 2019 v Gymnáziu a ZŠ S. Máraiho s VJM v Košiciach. Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR bola menovaná nová celoštátna odborná komisia súťaže Pekná maďarská reč na ďalšie päťročné funkčné obdobie (2019 – 2023) a v novembri bol vyhlásený ďalší ročník súťaže. Všetky dokumenty súťaže boli aktualizované a spolu s výsledkovými listinami a záverečnou vyhodnocovacou správou boli zverejnené na webovom sídle ŠPÚ.

Súťaž *Poznaj slovenskú reč* je určená žiakom základných a stredných škôl s vyučovacím jazykom maďarským, resp. tried s vyučovacím jazykom maďarským v Slovenskej republike. Vyhlasovateľom súťaže je MŠVVaŠ SR a od roku 2010 je Štátny pedagogický ústav gestorom súťaže. Celoštátne kolo súťaže sa konalo v dňoch 5. – 7. júna 2019 v Nových Zámkoch v SOŠ stavebnej. Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR bola menovaná nová celoštátna odborná komisia súťaže Poznaj slovenskú reč na ďalšie päťročné funkčné obdobie (2019 – 2023) a v novembri bol vyhlásený 40. ročník súťaže. Všetky dokumenty súťaže boli aktualizované a spolu s výsledkovými listinami a záverečnou vyhodnocovacou správou boli zverejnené na webovom sídle ŠPÚ.

Štátny pedagogický ústav v spolupráci so SZPB pripravil nový štatút a organizačný poriadok k súťaži *Medzníky 2. svetovej vojny*.

Edičná činnosť

V roku 2019 vyšli viaceré tituly väčšia časť v elektronickej podobe s číslom ISBN voľne dostupné odbornej i laickej verejnosti na webovom sídle ŠPÚ:

monografia:	Hľadisko a javisko
výskum:	Stav implementácie inovovaných štátnych vzdelávacích programov v oblasti cudzích jazykov do pedagogickej praxe v základných školách
metodické príručky:	Maturita z biológie, Rozvíjanie kompetencií žiakov prostredníctvom učebných úloh z chémie, Prípravný ročník pre žiakov s mentálnym postihnutím, Návrh minimálnych diagnostických štandardov pre špecifické poruchy učenia, poruchy aktivity a pozornosti a narušenú komunikačnú schopnosť
záverečné správy:	Aplikácia vzdelávacích programov pre deti so zdravotným znevýhodnením pre predprimárne vzdelávanie v pedagogickej praxi, Aplikácia vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti pre primárne vzdelávanie a pre nižšie stredné vzdelávanie v pedagogickej praxi, Aplikácia vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami správania pre primárne vzdelávanie, nižšie stredné vzdelávanie, nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie v pedagogickej praxi
úplné časopisy:	Jazyk a literatúra a Pedagogická revue

ROZPOČET ORGANIZÁCIE

Celkový prehľad výdavkov k 31. 12. 2018 na zdroji 111

Výdavky celkom (600+700)

Schválený rozpočet	1 451 603,00 €
Upravený rozpočet	1 966 513,00 €
Skutočnosť	1 966 513,00 €
% čerpania k UR	100,00 %
Z toho: Informačné technológie v regionálnom školstve prvok 0EK0F01	7 000,00 €
Informačné technológie v regionálnom školstve prvok 0EK0F03	29 500,00 €
A. Prijmy celkom	1 400,00 €
B. Výdavky celkom (600+700)	1 966 513,00 €
z toho :	
B.1. Bežné výdavky (600)	1 966 513,00 €
z toho:	
– mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	937 071,00 €
– poistné a príspevok do poisťovní	421 009,85 €
– tovary a služby	596 774,83 €
z toho:	
Informačné technológie v regionálnom školstve prvok 0EK0F03	29 500 €
Informačné technológie v regionálnom školstve prvok 0EK0F01	7 000,00 €
– bežné transfery	11 657,32 €

B.2. Kapitálové výdavky celkom (700) 0,00 €

z toho:

Informačné technológie v regionálnom školstve prvok 0EK0F03 0,00 €

Prehľad o čerpaní prostriedkov v kategórii 610 – mzdy, platy, služobné príjmy a OOV – zdroj 111:

Schválený rozpočet: 626 942,00 €

Upravený rozpočet: 937 071,00 €

Skutočnosť: 937 071,00 €

% čerpania k UR: 100,00 %

Prehľad o čerpaní finančných prostriedkov v kategórii 620 – Poistné a príspevok do poisťovní – zdroj 111:

Schválený rozpočet: 219 117,00 €

Upravený rozpočet: 421 009,85 €

Skutočnosť: 421 009,85 €

% čerpania k UR: 100,00 %

Prehľad o čerpaní finančných prostriedkov v kategórii 630 – Tovary a služby – zdroj 111:

Schválený rozpočet: 643 955,00 €

Upravený rozpočet: 596 774,83 €

Skutočnosť: 596 774,83 €

% čerpania k UR: 100,00 %

Analýza čerpania podľa položiek kategórie 630 – tovary a služby – zdroj 111

631 – cestovné náhrady

Schválený rozpočet: 36 000,00 €

Upravený rozpočet: 41 119,01 €

Skutočnosť:	41 119,01 €
% čerpania k UR:	100,00 %

Finančné prostriedky boli čerpané na tuzemské pracovné cesty podpoložka 631001 v sume 10 711,12 € a zahraničné pracovné cesty podpoložka 631002 v sume 30 407,89 €.

Vyhodnotenie zahraničných pracovných ciest zamestnancov ŠPÚ

Schválený rozpočet:	17 000,00 €
Upravený rozpočet:	30 407,89 €
Skutočnosť:	30 407,89 €
% čerpania k UR:	100,00 %

K 31. 12. 2019 bolo uskutočnených viacero zahraničných pracovných ciest. Miestom konania týchto ciest boli: Švajčiarsko, Nemecko, Švédsko, Kanada, Rumunsko, Maďarsko, Rakúsko, Česko, Fínsko, Nórsko, Dánsko, Belgicko, Francúzsko, Írsko, Taliansko, Rusko, Poľsko, Srbsko, Grécko a Portugalsko.

Podrobnejšie informácie o zahraničných pracovných cestách sa nachádzajú na webovej stránke www.minedu.sk, medzinárodná spolupráca – správa zo ZPC.

632 – energie, voda a komunikácie

Schválený rozpočet:	48 900,00 €
Upravený rozpočet:	46 320,17 €
Skutočnosť:	46 320,17 €
% čerpania k UR:	100,00 %

Z toho: Informačné technológie v regionálnom školstve prvok 0EK0F03 15 762,72 €

Najvyššie výdavky sme čerpali na podpoložke 632001 energie v sume 27 365,55 €, na podpoložke 632002 vodné a stočné sme čerpali v sume 1 535,20 €, na podpoložke 632003 poštovné služby sme čerpali sumu 1 656,70 na podpoložke 632004 komunikačná infraštruktúra prvok 0EK0F03 sme čerpali sumu 677,00 € a na podpoložke 632005 telekomunikačné služby sme čerpali sumu 15 085,72 €.

633 – materiál

Schválený rozpočet:	43 855,00 €
Upravený rozpočet:	30 126,05 €
Skutočnosť:	30 126,05 €
% čerpania k UR:	100,00 %

Z toho: Informačné technológie v regionálnom školstve prvok 0EK0F03 7 772,08 €

Finančné prostriedky boli čerpané na nákup tovarov všetkého druhu. Na podpoložke 633002 výpočtová technika prvok 0EK0F03,01 sme nakúpili novú výpočtovú techniku v sume za 2 674,29 €, na podpoložke 633004 prevádzkové stroje, prístroje, zariadenia, technika a náradie sme čerpali sumu 4 341,60 €, nákup vysávača a kávovaru. Na podpoložke 633006 všeobecný materiál sme čerpali sumu 11 878,48 €, zakúpili sme kancelársky materiál, čistiace potreby, tonery, sieťky na okná, vodoinštalčný a elektroinštalčný materiál, na podpoložke 633009 knihy, časopisy, noviny učebnice, odborná literatúra sme čerpali sumu 6 431,30. Na podpoložke 633013 softvér prvok 0EK0F03 sme čerpali sumu 2 546,20 €, na licencie sumu 3 826,10 €, na podpoložke 633016 reprezentačné sme čerpali sumu 1 807,98 €.

634 – dopravné

Schválený rozpočet:	14 250,00 €
Upravený rozpočet:	13 992,92 €
Skutočnosť:	13 992,92 €
% čerpania k UR:	100,00 %

Čerpanie financií pozostávalo z výdavkov na PHM podpoložka 634001 v sume 10 220,78 €, na servis, údržbu a opravu vozového parku podpoložka 634002 v sume 596,47 €. Za povinné zmluvné a havarijné poistenie na podpoložke 634003 sme uhradili sumu 2 022,09 €, na podpoložke 634005 na úhradu diaľničných známk, parkovného, letiskových poplatkov sme uhradili sumu 504,18 €.

635 – rutinná a štandardná údržba

Schválený rozpočet:	33 600,00 €
Upravený rozpočet:	9 338,25 €
Skutočnosť:	9 338,25 €
% čerpania k UR:	100,00 %

Z toho: Informačné technológie v regionálnom školstve prvok 0EK0F03 85,20 €

Na podpoložke 635003 rutinná a štandardná údržba telekomunikačnej techniky prvok 0EK0F03 sme čerpali finančné prostriedky na opravu ústredne v sume 85,20 €. Finančné prostriedky boli použité na údržbu softvéru na podpoložke 635009 prvok 0EK0F01 v sume 3 813,49 €, na údržbu kancelárskej techniky, údržbu výťahu a iných prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení, ktoré súvisia s bežným chodom organizácie, kontrolu elektrickej požiarnej signalizácie, servis kotlov a revízie detekcie ZP a CO v plynovej kotolni, na kontrolu a čistenie komínov na podpoložke 635004 v sume 4 259,93 €, na revíziu a údržbu, kontrolu hasiacich prístrojov a požiarneho vodovodu, kontrolu elektronického zabezpečovacieho systému, odbornú prehliadku a skúšku EPS na podpoložke 635005 v sume 1 179,63 €.

636 – nájomné za prenájom

Schválený rozpočet:	6 400,00 €
Upravený rozpočet:	7 450,10 €
Skutočnosť:	7 450,10 €
% čerpania k UR:	100,00 %

Finančné prostriedky boli použité na úhradu prenájmu prevádzkových strojov – kopírovacích strojov a rohoží na podpoložke 636002 v sume 6 490,10 €.

637 – služby

Schválený rozpočet:	460 950,00 €
Upravený rozpočet:	448 428,33 €

Skutočnosť: 448 428,33 €

% čerpania k UR: 100,00 %

Z toho: Informačné technológie v regionálnom školstve prvok 0EK0F01 1 560,00 €

Z toho: Informačné technológie v regionálnom školstve prvok 0EK0F03 5 880,00 €

Na podpoložke 637001 školenie, semináre, porady, konferencie boli vyčerpané finančné prostriedky v sume 7 923,05 €. Na podpoložke 637003 propagácia, reklama a inzercia bolo čerpanie v sume 1 082,40 € na nákup vizitiek a úhradu zverejnenia voľných pracovných ponúk, na položke 637 002 konkurzy a súťaže na súťaže 1 683,97 €. Na všeobecné služby podpoložka 637004 sme čerpali sumu 50 376,43 €. V rámci tejto podpoložky a sumy boli uhradené služby za preklady, služby projektového riadenia, kosenie a vyčistenie pozemku v Borinke, tlačiarenské služby – tlač publikácií, preklad metodických listov do francúzskeho jazyka, deratizáciu a dezinfekciu, upratovanie budovy. Na podpoložke 637005 špeciálne služby sme za právne služby vyčerpani sumu 23 760,00 €, za technickú ochranu objektu 47,76 € a za dokumentáciu aktuálneho stavu PC siete 5 940,00 €. Na položke 637 006 náhrady bola čerpaná suma 4 639,29 €. Na položke 637 007 cestovné náhrady sme čerpali sumu 253,92 €. Na položke 637 011 štúdie, expertízy, posudky sumu 150,00 €. Na položke 637 012 poplatky a odvody sumu 434,84 €. Ďalšie finančné prostriedky boli použité na podpoložku 637014 stravovanie pre zamestnancov v sume 32 361,27 €, na podpoložku 637015 poistné ZPC v sume 2 092,56 €, prídely do sociálneho fondu podpoložka 636016 v sume 8 808,28 €, na vyplatenie odmien zamestnancom mimopracovného pomeru, členom jednotlivých predmetových komisií v sume 293 338,93 €. Na podpoložke 637035 sme čerpali sumu 8 084,69 € na úhradu miestnej dane a miestny poplatok za komunálny odpad, za úhradu služieb verejnosti v oblasti televízneho a rozhlasového vysielania – koncesionársky poplatok. Na podpoložke 637040 prvok 0EK0F01 služby v oblasti informačno-komunikačných technológií sme mali výdavok v sume 1 560,00 € za služby pre WinIBEU, prvok 0EK0F03 suma 5 880,00 € za optimalizáciu riešenia počítačovej siete ŠPÚ.

Prehľad o čerpaní finančných prostriedkov v kategórii 640 – Bežné transfery – zdroj 111:

Schválený rozpočet: 27 000,00 €

Upravený rozpočet: 11 657,32 €

Skutočnosť: 11 657,32 €

% čerpania k UR: 100,00 %

Finančné prostriedky boli čerpané na odchodné pri prvom skončení pracovného pomeru v sume 3 856,50 € a na nemocenské dávky v sume 7 800,82 €.

Prehľad o čerpaní prostriedkov v kategórii 700 – kapitálové výdavky – zdroj 111:

Schválený rozpočet:	0,00 €
Upravený rozpočet:	0,00 €
Skutočnosť:	0,00 €
% čerpania k UR:	0,00 %

Kapitálové výdavky nám neboli pridelené.

711 – nákup pozemkov a nehmotných aktív

Schválený rozpočet:	0,00 €
Upravený rozpočet:	0,00 €
Skutočnosť:	0,00 €
% čerpania k UR:	0,00 %

Čerpanie výdavkov z hľadiska ekonomickej klasifikácie k 31.12.2019

v Eur

Kategória/položka program O7813 zdroj 111+1105+ 1305+72c+72e+11H	Schválený rozpočet 2019	Upravený rozpočet k 31.12.2019	Čerpanie za zdroj 111 k 31.12.2019	% čerpania k 31.12.2019 za 111	Čerpanie zdroj 1105+1305+72e+11H k 31.12.2019	Čerpanie spolu k 31.12.2019	% čerpania
611 – Tarifné platy	488 832,00	655 727,84	655 727,84	100,00%	9 678,89	665 406,73	101,48%
612 001 – Príplatky osobné	120 000,00	136 649,61	136 649,61	100,00%	1 607,27	138 256,88	101,18%
612 002 – Príplatky za riadenie	18 110,00	23 233,83	23 233,83	100,00%	0,00	23 233,83	100,00%
614 – Odmeny	0,00	121 459,72	121 459,72	100,00%	0,00	121 459,72	100,00%
610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	626 942,00	937 071,00	937 071,00	100,00%	11 286,16	948 357,16	101,20%
621 – do VZP	32 695,00	76 666,86	76 666,86	100,00%	1 866,81	78 533,67	102,43%
623 – do ostatných zdravotných poisťovní	30 000,00	35 331,89	35 331,89	100,00%	1 418,59	36 750,48	104,02%
625 – do sociálnej poisťovne	156 422,00	297 357,78	297 357,78	100,00%	9 444,96	306 802,74	103,18%
z toho: 625 001 – nemocenské	8 777,00	15 606,47	15 606,47	100,00%	391,85	15 998,32	102,51%
625 002 – starobné	87 773,00	170 997,95	170 997,95	100,00%	5 623,31	176 621,26	103,29%
625 003 – úrazové	5 015,00	9 781,46	9 781,46	100,00%	324,88	10 106,34	103,32%
625 004 – invalidné	18 808,00	32 906,55	32 906,55	100,00%	923,15	33 829,70	102,81%
625 005 – v nezamestnanosti	6 270,00	10 122,01	10 122,01	100,00%	251,22	10 373,23	102,48%
625 007 – rezervný fond	29 779,00	57 943,34	57 943,34	100,00%	1 930,55	59 873,89	103,33%
627 – príspevok do doplnkových dôchodkových	0,00	11 653,32	11 653,32	100,00%	0,00	11 653,32	100,00%
620 – Poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovní a NÚP	219 117,00	421 009,85	421 009,85	100,00%	12 730,36	433 740,21	103,02%
631 – Cestovné a náhrady	36 000,00	41 119,01	41 119,01	100,00%	2 479,43	43 598,44	106,03%
632 – Energie, voda a komunikácie	48 900,00	46 320,17	46 320,17	100,00%	0,00	46 320,17	100,00%
633 – Materiál	43 855,00	30 126,05	30 126,05	100,00%	0,00	30 126,05	100,00%

634 – Dopravné	14 250,00	13 992,92	13 992,92	100,00%	2 963,86	16 956,78	121,18%
635 – Rutinná a štandardná údržba	33 600,00	9 338,25	9 338,25	100,00%	0,00	9 338,25	100,00%
636 – Nájomné za prenájom	6 400,00	7 450,10	7 450,10	100,00%	1 499,48	8 949,58	120,13%
637 – Služby	460 950,00	448 428,33	448 428,33	100,00%	71 374,26	519 802,59	115,92%
630 – Tovary a služby	643 955,00	596 774,83	596 774,83	100,00%	78 317,03	675 091,86	113,12%
641 – Bežné transfery v rámci verejnej správy	0,00	0,00	0,00			0,00	0,00%
642 – Transfery jednotlivcom	0,00	11 657,32	11 657,32	100,00%	0	11 657,32	100,00%
649 – Transfery do zahraničia	27 000,00	0,00	0,00	0,00%	0	0,00	0,00%
640 – Bežné transfery	27 000,00	11 657,32	11 657,32	100,00%	0	11 657,32	100,00%
600 – Bežné výdavky	1 517 014,00	1 966 513,00	1 966 513,00	100,00%	102 333,55	2 068 846,55	105,20%
710 – Obstarávanie kapitálových aktív	0,00	0,00	0,00	0,00%	0	0,00	0,00%
717 – realizácia stavieb a ich technického zhodnotenia	0,00	0,00	0,00	0,00%	0	0,00	0,00%
718 – rekonštrukcia a modernizácia	0,00	0,00	0,00	0,00%	0	0,00	0,00%
SPOLU 600+700	1 517 014,00	1 966 513,00	1 966 513,00	100,00%	102 333,55	2 068 846,55	105,20%
						0,00	
Celkom	1 517 014,00	1 966 513,00	1 966 513,00	100,00%	102 333,55	2 068 846,55	105,20%

Vyhodnotenie účelovo určených finančných prostriedkov za rok 2019

Účelové prostriedky	Upravený rozpočet 2019	Čerpanie 2019	Zostatok
Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko	4 980,00	4 980,00	0,00
Edukačný proces vyučovania slovenského jazyka a slovenskej literatúry v školách s vyučovacím jazykom maďarským	28 911,00	28 911,00	0,00
Významné výročie M. R. Štefánika v rokoch 2019 – 2020	5 000,00	5 000,00	0,00
Komunikácia k porozumeniu a úspechu	21 000,00	21 000,00	0,00

1. Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko

Schválený rozpočet:	0,00 €
Upravený rozpočet:	4 980,00 €
Čerpanie rozpočtu:	4 980,00 €
Skutočnosť k 31.12.2019:	100 %

Cieľom celoštátnej literárnej súťaže s medzinárodnou účasťou *Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko* je rozvíjať systematický a hlbší záujem žiakov o slovenčinu, jej ľubozvučnosť a výrazovú bohatosť, o významné udalosti zo života Slovákov, o významných dejateľov slovenského národa, o kultúrne tradície a súčasné dianie formou slohových prác, pokusov o umelecké vyjadrenie myšlienok v podobe prozaických žánrov a básní.

27. ročník súťaže *Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko* sa niesol v znamení 175. výročia založenia spolku Tatrín v Liptovskom Mikuláši, 150. výročia založenia slovenského gymnázia v Kláštore pod Znievom a 100. výročia založenia Univerzity Jána Amosa Komenského v Bratislave. Pripomínali sme si výročia významných slovenských osobností: 190. výročie narodenia Jána Botta, 170. výročie narodenia Pavla Országha-Hviezdoslava, 110. výročie narodenia Margity Figuli, 110. výročie úmrtia Samuela Cambela, 100. výročie úmrtia Milana Rastislava Štefánika, 100. výročie narodenia Vojtecha Zamarovského, 100. výročie narodenia a 25. výročie úmrtia Ladislava Mňačka, 100. výročie narodenia a 15. výročie úmrtia Márie Ďuríčkovej, 80. výročie úmrtia Eleny Maróthy-Šoltésovej, 55. výročie úmrtia Márie Rázusovej-Martákovskej, ako aj 90. výročie narodenia dolnozemskeho slovenského spisovateľa Pavla Mučajho, riaditeľa a profesora slovenského gymnázia v Báčskom Petrovci, a 70. výročie narodenia Ondreja Štefánika, významnej osobnosti slovenského literárneho a kultúrneho života Slovákov v Rumunsku.

Do 27. ročníka súťaže sa zapojilo 76 škôl zo všetkých krajov Slovenska. Išlo o 44 základných škôl, 13 základných škôl s materskou školou, 4 spojené školy, 1 základnú školu pri zdravotníckom zariadení, 1 základnú umeleckú školu, 6 gymnázií, 1 obchodnú akadémiu, 2 stredné priemyselné školy, 3 stredné odborné školy a 1 súkromnú strednú umeleckú školu animovanej tvorby. Počty v jednotlivých krajoch zapojených škôl boli nasledujúce:

Bratislavský kraj – 10 škôl
 Banskobystrický kraj – 14 škôl
 Žilinský kraj – 5 škôl

Trnavský kraj – 3 školy
Trenčiansky kraj – 8 škôl
Prešovský kraj – 16 škôl
Košícký kraj – 6 škôl
Nitriansky kraj – 14 škôl

V 1. kategórii bolo doručených 105 prác, o 29 menej ako v 26. ročníku.
V 2. kategórii bolo doručených 195 prác, o 114 menej ako v 26. ročníku.
V 3. kategórii bolo doručených 46 prác, o 35 menej ako v 26. ročníku.
Vo 4. kategórii bolo doručených 125 prác, o 9 menej ako v 26. ročníku.

V každej súťažnej kategórii vyhlásili odborné poroty hlavnú cenu, cenu poroty, osobitnú cenu poroty, čestné uznanie, ocenené boli aj školy a pedagógovia. Osobitnými cenami v druhej a štvrtej kategórii boli cena primátora Nové Zámky a cena predsedu Matice slovenskej.

Slávnostné celoslovenské vyhodnotenie 27. ročníka súťaže, ktoré sa konalo pod záštitou Otokara Kleina, primátora mesta Nové Zámky, sa uskutočnilo 23. mája 2019 od 9:00h v Cisársko-kráľovskej jazdiarni v Nových Zámkoch.

Finančné prostriedky boli čerpané na poštovné a telekomunikačné služby, na nákup kníh, na úhradu výdavkov spojených so súťažou, vyplatenie odmien zamestnancom mimo pracovného pomeru a poisťné a príspevok do poisťovni.

2. Edukačný proces vyučovania slovenského jazyka a slovenskej literatúry v školách s vyučovacím jazykom maďarským

Schválený rozpočet:	0,00 €
Upravený rozpočet:	28 911,00 €
Čerpanie rozpočtu:	28 911,00 €
Skutočnosť k 31.12.2019:	100 %

Štátny pedagogický ústav je spoluriešiteľom projektu č. 2015-14697/33730:2-100A *Edukačný proces vyučovania slovenského jazyka a slovenskej literatúry v školách s vyučovacím jazykom maďarským*, ktorý bol schválený MŠVVaŠ SR 27. augusta 2015. Projekt bol pôvodne plánovaný do roku 2020, avšak v roku 2019 bol predĺžený do 31. decembra 2021. Cieľom projektu je zvýšiť kvalitu vyučovania slovenského jazyka a slovenskej literatúry v školách s vyučovacím jazykom maďarským a zároveň sledovať realizáciu inovovaného Štátneho vzdelávacieho programu. V rámci riadenia projektu sa realizuje organizácia, administrácia aktivít spojených s úlohami ŠPÚ ako spoluriešiteľa v projekte.

V roku 2019 boli realizované úlohy ŠPÚ v súlade so schváleným harmonogramom činností:

- 3. *evalvačná správa o stave riešenia úloh ŠPÚ za rok 2018*: Dňa 28. januára 2019 sa konalo IV. pracovné stretnutie riešiteľského tímu, na ktorom bol prezentovaný stav riešenia úloh ŠPÚ v rámci národného projektu.
- *Koncepcia vyučovania slovenského jazyka a slovenskej literatúry v základných školách s vyučovacím jazykom maďarským*: MŠVVaŠ SR schválilo Koncepciu vyučovania slovenského jazyka a slovenskej literatúry v základných školách s vyučovacím jazykom maďarským na roky 2018 – 2020 dňa 3. decembra 2018 pod číslom 2018/9294:1-12AA. Dokument je zverejnený na webovom sídle ŠPÚ (<http://www.statpedu.sk/files/sk/metodicky-portal/projekty/koncepcia-sjsl.pdf>) a na webovom sídle MŠVVaŠ SR (<https://www.minedu.sk/data/att/14699.pdf>).
- *Workshopy pre učiteľov vybraných škôl k problematike vyučovania slovenského jazyka a slovenskej literatúry a k inovovanému Štátnemu vzdelávaciemu programu*: V rámci úlohy sa roku 2019 realizovali 4 odborné workshopy (v marci, v júni, v auguste a v novembri 2019) na podporu implementácie projektu so zameraním na problematiku vyučovania SJSJL a na metodické listy pre vyučujúcich SJSJL na 1. stupni ZŠ s VJM a v 5., 6., 7. a 8. ročníku ZŠ.

- *Sledovanie efektivity realizácie metodického modelu:* V rámci sledovania efektivity realizácie metodického modelu v zapojených školách prostredníctvom metodických listov pre 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. a 8. ročník sa s mesačnou pravidelnosťou konali hospitácie vo všetkých vybraných školách. Sledované vyučovacie hodiny boli následne konzultované a vyhodnotené.
- *Metodické listy zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry pre učiteľov 4., 8. a 9. ročníka ZŠ s VJM:* V rámci úlohy sa vypracovali vzorové ročné plány a metodické listy zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry pre 4. a 8. ročník ZŠ s VJM. Metodické materiály v tlačenej aj elektronickej podobe boli odovzdané trom základným školám 6. júna 2019. V druhom polroku 2019 sa tvorili vzorové metodické dokumenty SJSJL pre 9. ročník ZŠ.
- *Príklady dobrej praxe:* Formulár Príklady dobrej praxe, ktorý bol vypracovaný nad rámec úloh schválených v národnom projekte, bol opakovane prezentovaný a vysvetlený na odbornom seminári dňa 4. marca 2019. Na workshope boli pedagógom vysvetlené možnosti na spracovanie ukážok dobrej praxe.
- *Spolupráca so ŠŠI a NÚCEM:* V roku 2019 prebiehali priebežne odborné konzultácie s NÚCEM k problematike výstupného testovania v 5. ročníku a výstupného testovania v 9. ročníku ZŠ a so Štátnou školskou inšpekciou k problematike sledovania vyučovacích hodín SJSJL. Pre potreby ŠŠI boli poskytnuté tzv. ročné plány (TVVP) zo SJSJL pre 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. a 8. ročník ZŠ s VJM, všetky metodické listy pre 1., 2., 3., 5., 6. a 7. ročník, resp. metodické listy (ďalej ML) z aktuálneho tematického celku pre obdobie september – november pre 4. a 8. ročník ZŠ s VJM. V mesiacoch október a november školského roka 2019/2020 boli výskumní a vývojoví zamestnanci ŠPÚ (PaedDr. Anita Halászová a Mgr. Andrea Döményová) prizvaní na posúdenie odborných činností ako odborníci z praxe podľa § 5 ods. 2 vyhlášky MŠ SR 137/2005 Z. z. o školskej inšpekcii a zúčastnili sa tematických inšpekcií vo vybraných ročníkoch troch základných škôl zapojených do národného projektu (01. 10.2019-ZŠ B.Bartóka s VJM Veľký Meder, 09. 10. 2019 – ZŠ J. Kovátsa s VJM Bátorove Kosihy, 06. 11. 2019 – ZŠ M. Korvína s VJM Šamorín). So ŠŠI absolvovali 21 hospitácií vyučovacích hodín SJSJL v sledovaných základných školách.
- *4. evalvačná správa o stave riešenia úloh ŠPÚ za rok 2019:* Dňa 5. decembra 2019 bola poslaná hlavnému koordinátorovi 4. evalvačná správa o stave riešenia úloh ŠPÚ v rámci národného projektu.
- V rámci realizácie projektu sa priebežne realizovala pracovná porada s hlavným koordinátorom (28. januára, 22. februára a 21. júna 2019) aj odborné konzultácie s pracovníčkami MPC aj s ostatnými spoluriešiteľskými subjektmi.

Pridelené finančné prostriedky boli čerpané na úhradu: tuzemských cestovných náhrad, poštovných a telekomunikačných služieb, na PHM, nákup kníh, všeobecných služieb, úhradu odmien zamestnancom mimo pracovného pomeru a úhradu poisťného a príspevkov do poisťovní.

3. Významné výročie M. R. Štefánika v rokoch 2019 – 2020

Schválený rozpočet:	0,00 €
Upravený rozpočet:	5 000,00 €
Čerpanie rozpočtu:	5 000,00 €
Skutočnosť k 31.12.2019:	100 %

Z finančných prostriedkov boli hradené dohody o vykonaní práce pre zamestnancov a úhrady poisťného do poisťovní, ktorí vypracovávali metodické doplnenia ku komplexnému didakticko-metodickému materiálu zameranému na osobnosť M. R. Štefánika. Daný materiál prepája viaceré predmety, ide prepojenie dejepisu na fyziku, občiansku náuku, geografiu a slovenský jazyk a literatúru. Materiál bude zverejnený na Metodickom portáli ŠPÚ.

<http://www.statpedu.sk/sk/metodicky-portal/metodicke-podnety/osobnost-m-r-stefanika-vo-vyucbe-geografie.html>;
<http://www.statpedu.sk/sk/metodicky-portal/metodicke-podnety/osobnost-m-r-stefanika-vo-vyucbe-obcianskej-nauky.html>;
<http://www.statpedu.sk/sk/metodicky-portal/metodicke-podnety/osobnost-m-r-stefanika-vo-vyucbe-fyziky.html>

4. Komunikácia k porozumeniu a úspechu

Schválený rozpočet:	0,00 €
Upravený rozpočet:	21 000,00 €
Čerpanie rozpočtu:	21 000,00 €
Skutočnosť k 31.12.2019:	100 %

Štátny pedagogický ústav začal realizovať v školskom roku 2018/2019 pilotný projekt *Komunikácia – Cesta k porozumeniu a úspechu* na rozvoj komunikačných, prezentačných a mediálnych kompetencií v desiatich školách z celého Slovenska. Realizácia projektu, nad ktorým má záštitu ŠPÚ, má v neposlednom rade prispieť aj k prehĺbeniu vzťahov a vzájomnej dôvery žiakov a učiteľov. Súčasne v r. 2019 ŠPÚ získal informácie o tom, čo v školách v jednotlivých regiónoch Slovenska absentuje a akú pomoc učiteľia od tejto inštitúcie potrebujú pri vzdelávaní žiakov v danej problematike. V r. 2019 projekt kontinuálne pokračuje druhou etapou tréningov, určených nielen pre učiteľov, ale aj žiakov.

Na pilotnom projekte *Komunikácia – Cesta k porozumeniu a úspechu* pracovala prípravná i realizačná skupina odborníkov z renomovaných univerzít a vysokých škôl SR a ČR.

Výučba v rámci projektu v r. 2019 prebiehala formou praktických tréningov na zdokonalenie učiteľov v troch základných zručnostiach – komunikačných, prezentačných a mediálnych, čo účastníci vzdelávania vysoko ocenili už v minulom školskom roku počas prvej etapy projektu. Spätná väzba, zisťovaná formou dotazníkov, preukázala 97 percentnú úspešnosť pilotného projektu.

Na pilotnom projekte v r. 2019, o ktorom základné informácie získalo 5 500 žiakov v 38 slovenských mestách, keďže príprava pred pilotnou verziou trvala dva roky, participovalo 130 pedagógov zo základných a stredných škôl z celého Slovenska. Pre rozpočtové obmedzenie realizácie projektu a časové možnosti lektorov vybrala odborná komisia spomedzi 30 uchádzačov desiatku škôl zo všetkých krajov Slovenska. Tí absolvovali 12 mesačné školenie učiteľov pre všetky stupne vzdelávania v základných a stredných školách.

Názory riaditeľov a učiteľov základných a stredných škôl na dvojďňové odborné školenia s dôrazom na tréningy učiteľov, ktorí prešli vzdelávacími workshopmi v školskom roku 2018/2019, školitelia vyhodnotili v dotazníkoch. Vyplyva z nich, že až 97 % učiteľov a riaditeľov škôl bolo veľmi spokojných alebo spokojných s metodikou a obsahom vzdelávania. Zvyšné 3 % učiteľov sa vyjadrili, že sú málo spokojní, ale nie nespokojní. Učiteľia ocenili najmä fakt, že školitelia sa rozhodli uprednostniť vo výraznej miere praktické tréningy pred prednáškami. Takéto vysoké percento pozitívnej reakcie na projekt komunikačnej výchovy signalizuje, že tento typ vzdelávania pedagógom chýba. To bolo povzbudením, aby sa členovia odbornej komisie pre tento projekt, v ktorej sú zastúpení renomovaní pedagógovia z Karlovej univerzity v Prahe, Univerzity Komenského v Bratislave, Univerzity Cyrila a Metoda v Trnave, profesor Miron Zelina dohodli s riaditeľom Štátneho pedagogického ústavu na pokračovaní realizácie projektu v školskom roku 2019/2020.

Zatiaľ čo prvá etapa testovania projektu bola zameraná najmä na prípravu pedagógov, počas jeho druhej etapy v školskom roku 2019/2020 sa lektori v rámci teoretickej prípravy a praktických tréningov venujú nielen učiteľom, ale aj žiakom. Základy komunikačných zručností renomovaní školitelia trénujú tento školský rok v 13 základných a stredných školách. Z toho dve z nich už jeden rok tréningov absolvovali, ale rozhodli sa pokračovať druhou etapou overovania. Tá je zameraná najmä na rozvíjanie kritického myslenia a emocionálnej inteligencie žiakov, ako je empatia, solidarita, súcit, porozumenie. Sústreďuje sa však aj na interaktívny vzťah učiteľa a žiaka a v konečnom dôsledku na supervíziu.

Jedným z dôvodov, prečo sa tréningy rozšírili aj o žiakov, je fakt, že podľa prieskumov si len 16 % žiakov a študentov na Slovensku nejakým spôsobom overuje informácie, ktoré sa dozvedia zo sociálnych sietí. Tréningy majú vysvetliť dôvody a ukázať žiakom cestu, ako si informácie overovať.

Podľa doterajších ohlasov učiteľov aj žiakov na pilotný projekt Komunikácia – cesta k porozumeniu a úspechu by sa komunikačná výchova mala prelínať celým vyučovacím procesom a mala by mať aj podobu individuálneho predmetu, čiže je na mieste uvažovať o predpoklade, že po ukončení druhej fázy pilotného projektu ŠPÚ by mal nasledovať aj legislatívny proces. Overený model komunikačnej výchovy pre učiteľov základných a stredných škôl bude po jeho úspešnom vyhodnotení k dispozícii všetkým školám na Slovensku.

Pridelené finančné prostriedky boli čerpané na úhradu odmien zamestnancom mimo pracovného pomeru a úhradu poistného a príspevkov do poisťovní.

PERSONÁLNE OTÁZKY

Priemerný prepočítaný počet zamestnancov za rok 2019 bol v organizácii 53 zamestnancov v pracovnom pomere a priemerný počet zamestnancov vo fyzických osobách bol 57 zamestnancov. V organizácii pracovalo 10 osôb na kratší pracovný úväzok.

OSTATNÉ PLATBY ZA VYKONANÚ PRÁCU, KTORÉ NIE SÚ FINANCOVANÉ Z KATEGÓRIE 610

Do tejto skupiny sú zahrnuté výdavky na podpoložke 637027 – Odmeny pracovníkom mimo pracovného pomeru (OON)

Dohody mimo pracovného pomeru, vyplatené zo všetkých zdrojov:

Dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru za sledované obdobie	Počet osôb pracujúcich na dohodu o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru	Počet hodín odpracovaných osobami pracujúcimi na dohodu o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru	Odmeny v € za práce podľa dohôd uzatvorených mimo pracovného pomeru
	1	2	3
Štátny pedagogický ústav	325	34 556	322 925
– z toho vlastní zamestnanci organizácie	28	7 328	68 835

CIELE A ČINNOSTI ORGANIZÁCIE

Riaditeľ a úsek riaditeľa koordinujú práce medzi jednotlivými organizačnými útvarmi ústavu, plán plnenia úloh jednotlivých organizačných útvarov, termíny plnenia úloh a prostredníctvom podriadených zamestnancov zabezpečujú:

- tvorbu koncepčných materiálov pre rozhodovanie ústavu o prioritách v oblasti vedy, techniky a výskumu na celoštátnej úrovni;
- tvorbu metodických pravidiel na úrovni ústavu v oblasti vedy a techniky;
- tvorbu koncepčných materiálov k vytváraniu štátnej politiky v oblasti výchovno-vzdelávacieho procesu;
- tvorbu analytických, metodických materiálov a prehľadov pre usmerňovanie realizácie mzdovej politiky;
- komplexnú kontrolnú činnosť v rámci ústavu;
- garanciu vedeckých podujatí, konferencií a odborných seminárov;
- personálny marketing pre potreby ústavu;
- koncepčnú, koordinačnú, metodickú a kontrolnú činnosť v oblasti ľudských zdrojov ústavu;
- podklady a prehľady v oblasti štruktúry pracovných miest ústavu;
- zabezpečovanie evidencie všetkých riadiacich aktov (interných predpisov).

Úsek pre tvorbu a rozvoj obsahu štátnych vzdelávacích programov

Oddelenie pre slovenský jazyk a literatúru:

- riadi a navrhuje výskumné a vývojové práce pri tvorbe nových riešení s cieľom dosiahnuť pokrok v oblasti slovenského jazyka a literatúry na príslušnom úseku;
- zabezpečuje koncepčnú a koordinačnú činnosť v oblasti vedy, výskumu a vývoja programov vzdelávania na celoštátnej úrovni v rámci slovenského jazyka a literatúry;
- zabezpečuje inováciu pedagogických dokumentov na základe analytických zistení a na základe podnetov z praxe v rámci slovenského jazyka a literatúry;
- podieľa sa na návrhoch a tvorbe koncepcií a koncepčných dokumentov vzdelávania v školách s celoštátnou pôsobnosťou v rámci slovenského jazyka a literatúry;
- posudzuje koncepciu a obsah vzdelávania slovenského jazyka a literatúry;
- zabezpečuje analýzy a sleduje realizáciu obsahu a vhodnosť jeho spracovania v podobe učebných osnov, štandardov a učebníc v oblasti slovenského jazyka a literatúry;
- koordinuje projekty experimentálneho overovania a iné projekty, z ktorých spracováva priebežné, čiastkové a záverečné správy v rámci slovenského jazyka a literatúry;
- koordinuje tvorbu a experimentálne overovanie pedagogickej dokumentácie v slovenskom jazyku a literatúre;
- podieľa sa na príprave schvaľovacích protokolov, odborných stanovísk a posudkov na učebnice a doplnkovú literatúru zo slovenského jazyka a literatúry;
- zabezpečuje expertíznu a výskumnú činnosť;
- tvorí, inovuje a overuje pedagogické dokumenty v oblasti slovenského jazyka a literatúry;
- koordinuje úlohy v oblasti výchovy a vzdelávania v rámci slovenského jazyka a literatúry;
- vypracúva metodické materiály na usmerňovanie využívania pedagogických dokumentov v praxi;
- vykonáva konzultačnú, oponentskú, publicistickú a expertíznu činnosť;
- plní ďalšie vedeckovýskumné úlohy a tvorivo ich aplikuje pri tvorbe pedagogických materiálov.

Oddelenie pre cudzie jazyky:

- zabezpečuje koncepčnú a koordinačnú činnosť v oblasti vedy, výskumu a vývoja programov vzdelávania na celoštátnej úrovni v rámci cudzích jazykov;

- podieľa sa na návrhoch a tvorbe koncepcií a koncepčných dokumentov zaoberajúcich sa problematikou rozvoja všeobecného vzdelávania, najmä v oblasti cudzích jazykov a v súlade s odporúčaniami Rady Európy a Európskej komisie;
- koordinuje projekty experimentálneho overovania a iné projekty pre základné školy, stredné školy a jazykové školy;
- spracováva priebežné, čiastkové a záverečné správy z výskumov zaoberajúcich sa problematikou výchovy a vzdelávania v oblasti cudzích jazykov;
- posudzuje koncepcie a obsah vzdelávania v školách v oblasti cudzích jazykov vo formálnom vzdelávaní;
- podieľa sa na príprave schvaľovacích protokolov, odborných stanovísk a posudkov na učebnice a doplnkovú literatúru z cudzích jazykov;
- tvorí, inovuje a overuje prílohy ŠVP pre vyučovacie predmety anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky a taliansky jazyk;
- koordinuje úlohy v oblasti výchovy a vzdelávania v oblasti vyučovania cudzích jazykov;
- vykonáva konzultačnú, oponentskú, publicistickú a expertíznu činnosť v oblasti výučby cudzích jazykov;
- plní ďalšie vedeckovýskumné úlohy a tvorivo ich aplikuje pri tvorbe pedagogických materiálov.

Oddelenie pre matematiku, informatiku a prírodovedné predmety:

- zabezpečuje koordinačnú a koncepčnú činnosť v oblasti vedy, výskumu a vývoja programov vzdelávania na celoštátnej úrovni v oblasti matematického, prírodovedného a humanitného vzdelávania, telesnej a športovej výchovy;
- zabezpečuje inováciu pedagogických dokumentov na základe vlastného zistenia a na základe podnetov z praxe v uvedených oblastiach;
- podieľa sa na návrhoch a tvorbe koncepcií a koncepčných dokumentov vzdelávania v školách s celoštátnou pôsobnosťou v rámci uvedených oblastí;
- posudzuje koncepciu a obsah vzdelávania v uvedených oblastiach;
- zabezpečuje analýzy a sleduje realizáciu obsahu a vhodnosť jeho spracovania v podobe učebných osnov, štandardov a učebníc v oblasti matematického, prírodovedného a humanitného vzdelávania, telesnej a športovej výchovy;
- koordinuje projekty experimentálneho overovania cieľov, obsahu, metód a organizácie výchovy a vzdelávania, výsledky z overovaní aplikuje pri tvorbe vzdelávacích programov, spracováva priebežné, čiastkové a záverečné správy v rámci uvedených oblastí;
- koordinuje tvorbu a experimentálne overovanie pedagogickej dokumentácie;
- podieľa sa na príprave schvaľovacích protokolov, odborných stanovísk a posudkov na učebnice a doplnkovú literatúru z uvedených oblastí;
- vypracúva metodické materiály na usmerňovanie využívania pedagogických dokumentov v praxi;
- vypracúva nové programy vyučovania jednotlivých učebných predmetov z hľadiska informatizácie výchovy a vzdelávania;
- realizuje školenia v uvedených oblastiach a vo finančnom vzdelávaní;
- plní ďalšie vedeckovýskumné úlohy a tvorivo ich aplikuje pri tvorbe pedagogických materiálov.

Oddelenie pre humanitné predmety:

- zabezpečuje koordinačnú a koncepčnú činnosť v oblasti vedy, výskumu a vývoja programov vzdelávania na celoštátnej úrovni v oblasti dejepisu, občianskej náuky, etickej výchovy, náboženskej výchovy, hudobnej výchovy, výtvarnej výchovy, umenia a kultúry, geografie a vlastivedy;
- vypracúva analýzy pedagogických dokumentov z pohľadu uplatňovania základných ľudských práv a slobôd a práv dieťaťa s akcentom na „najlepšie záujmy dieťaťa“;
- realizuje a vypracováva odpočty úloh MŠVVaŠ SR, vyplývajúcich z Národných stratégií (napr. Národnej stratégie na ochranu detí pred násilím, Stratégie prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v SR na roky 2016-2020 a i.);

- zabezpečuje inováciu pedagogických dokumentov na základe vlastného zistenia a na základe podnetov z praxe v uvedených oblastiach;
- podieľa sa na návrhoch a tvorbe koncepcií a koncepcných dokumentov vzdelávania v školách s celoštátnou pôsobnosťou v rámci uvedených oblastí;
- posudzuje koncepciu a obsah vzdelávania v uvedených oblastiach;
- zabezpečuje analýzy a sleduje realizáciu obsahu a vhodnosť jeho spracovania v podobe učebných osnov, vzdelávacích štandardov a učebníc v oblasti dejepisu, občianskej náuky, etickej výchovy, náboženskej výchovy, hudobnej výchovy, výtvarnej výchovy, geografie a vlastivedy;
- formuluje návrhy usmernení a odporúčaní k ŠVP/iŠVP s ohľadom na posilnenie aktuálnych spoločenských tém a požiadaviek vo vzdelávaní;
- koordinuje projekty experimentálneho overovania cieľov, obsahu, metód a organizácie výchovy a vzdelávania, výsledky z overovaní aplikuje pri tvorbe vzdelávacích programov, spracováva priebežné, čiastkové a záverečné správy v rámci uvedených oblastí;
- koordinuje tvorbu a experimentálne overovanie pedagogickej dokumentácie;
- podieľa sa na príprave schvaľovacích protokolov, odborných stanovísk a posudkov na školské vzdelávacie programy, učebnice a doplnkovú literatúru z uvedených oblastí;
- vypracúva metodické materiály na usmerňovanie využívania pedagogických dokumentov v praxi;
- vypracúva metodické a didaktické materiály z vyššie uvedených predmetov na konkrétne a aktuálne témy s ukázkami aplikácie nových trendov vo vyučovaní, ktoré sú pomocou a inšpiráciou pre učiteľov/učiteľky (dokumenty sú zverejnené a voľne dostupné pre pedagógov cez odkazy na internete na metodickom portáli webovej stránky ŠPÚ);
- zabezpečuje pravidelnú komunikáciu s pedagógmi z praxe, podieľa sa na rozvíjaní pedagogických zručností učiteľov/učiteľiek a realizuje pre nich rôzne podujatia (napr. odborné semináre s workshopmi);
- v rámci ústredných predmetových komisií jednotlivých predmetov iniciuje verejnú diskusiu o nosných otázkach výchovy a vzdelávania, prioritne s humanitným (ľudsko-právnym) zameraním;
- vypracúva nové programy vyučovania jednotlivých učebných predmetov z hľadiska informatizácie výchovy a vzdelávania;
- plní ďalšie vedeckovýskumné úlohy a tvorivo ich aplikuje pri tvorbe pedagogických materiálov s akcentom na hodnotovú výchovu žiakov a rozvíjanie kompetencie kriticky myslieť, nevyhnutnej pre život v občianskej spoločnosti a globalizovanom svete;
- výsledky svojej činnosti prezentuje na konferenciách a publikuje v odborných časopisoch a zborníkoch;
- v oblasti ZUŠ pravidelne usporadúva zasadnutia ústrednej predmetovej komisie ŠPÚ pre umelecké odbory ZUŠ, nielen spoločné pre všetky odbory (HO, LDO, OAaMT, TO, VO), ale aj jednotlivito pre každý odbor samostatne s cieľom zapracovať návrhy zmien z praxe do aktuálnej dokumentácie určenej pre ZUŠ;
- v spolupráci s ďalšími inštitúciami v rámci rezortu školstva vypracúva dodatky k Štátnemu vzdelávaciemu programu pre ZUŠ;
- podľa platnej legislatívy aktualizuje Manuál na tvorbu školských vzdelávacích programov pre ZUŠ, ktorý je zverejnený na webovom sídle ŠPÚ.

Oddelenie pre predškolskú a elementárnu pedagogiku:

- riadi a navrhuje výskumné a vývojové práce pri tvorbe nových riešení s cieľom dosiahnuť pokrok v oblasti predškolskej a elementárnej pedagogiky;
- zabezpečuje koncepcnú a koordinačnú činnosť v oblasti vedy, výskumu a vývoja programov vzdelávania na celoštátnej úrovni v rámci predškolskej a elementárnej pedagogiky;
- zabezpečuje inováciu pedagogických dokumentov na základe analytických zistení a na základe podnetov z praxe v rámci predškolskej a elementárnej pedagogiky;
- podieľa sa na návrhoch a tvorbe koncepcií a koncepcných dokumentov vzdelávania v školách s celoštátnou pôsobnosťou v rámci predškolskej a elementárnej pedagogiky;

- posudzuje koncepciu a obsah vzdelávania predškolskej a elementárnej pedagogiky;
- zabezpečuje analýzy a sleduje realizáciu obsahu a vhodnosť jeho spracovania v podobe učebných osnov, štandardov a učebníc v oblasti predškolskej a elementárnej pedagogiky;
- koordinuje projekty experimentálneho overovania a iné projekty, z ktorých spracováva priebežné, čiastkové a záverečné správy v rámci predškolskej a elementárnej pedagogiky;
- koordinuje tvorbu a experimentálne overovanie pedagogickej dokumentácie v predškolskej a elementárnej pedagogike;
- podieľa sa na príprave schvaľovacích protokolov, odborných stanovísk a posudkov na učebnice a doplnkovú literatúru v rámci elementárnej pedagogiky;
- zabezpečuje expertíznu a výskumnú činnosť;
- tvorí, inovuje a overuje pedagogické dokumenty v oblasti predškolskej a elementárnej pedagogiky;
- koordinuje úlohy v oblasti výchovy a vzdelávania v rámci predškolskej a elementárnej pedagogiky;
- vypracúva metodické materiály na usmerňovanie využívania pedagogických dokumentov v praxi;
- vykonáva konzultačnú, oponentskú, publicistickú a expertíznu činnosť;
- plní ďalšie vedeckovýskumné úlohy a tvorivo ich aplikuje pri tvorbe pedagogických materiálov.

Úsek pre tvorbu a rozvoj obsahu vzdelávania národnostných menšín

Oddelenie pre obsah vzdelávania maďarskej menšiny:

- riadi a navrhuje výskumné a vývojové práce pri tvorbe nových riešení s cieľom dosiahnuť pokrok v oblasti vzdelávania maďarskej menšiny;
- zabezpečuje koncepčnú a koordinačnú činnosť v oblasti vedy, výskumu a vývoja programov vzdelávania na celoštátnej úrovni v rámci vzdelávania maďarskej menšiny;
- zabezpečuje inováciu pedagogických dokumentov na základe analytických zistení a na základe podnetov z praxe v rámci vzdelávania maďarskej menšiny;
- podieľa sa na návrhoch a tvorbe koncepcií a koncepčných dokumentov vzdelávania v školách s celoštátnou pôsobnosťou v rámci vzdelávania maďarskej menšiny;
- posudzuje koncepciu a obsah vzdelávania maďarskej menšiny;
- zabezpečuje analýzy a sleduje realizáciu obsahu vzdelávania a vhodnosť jeho spracovania v podobe učebných osnov, vzdelávacích štandardov a materiálnych didaktických prostriedkov v oblasti vzdelávania maďarskej menšiny;
- koordinuje projekty experimentálneho overovania a iné projekty, z ktorých spracováva priebežné, čiastkové a záverečné správy v rámci vzdelávania maďarskej menšiny;
- koordinuje tvorbu a experimentálne overovanie pedagogickej dokumentácie;
- podieľa sa na príprave schvaľovacích protokolov, odborných stanovísk a posudkov na materiálne didaktické prostriedky a doplnkovú literatúru pre maďarskú národnostnú menšinu;
- zabezpečuje expertíznu a výskumnú činnosť;
- tvorí, inovuje a overuje pedagogické dokumenty v oblasti vzdelávania maďarskej menšiny;
- koordinuje úlohy v oblasti výchovy a vzdelávania v rámci vzdelávania maďarskej menšiny;
- vypracúva metodické materiály na usmerňovanie využívania pedagogických dokumentov v praxi;
- vykonáva konzultačnú, oponentskú, publicistickú a expertíznu činnosť;
- plní ďalšie vedeckovýskumné úlohy a tvorivo ich aplikuje pri tvorbe pedagogických materiálov.

Oddelenie pre obsah vzdelávania rómskej menšiny:

- riadi a navrhuje výskumné a vývojové práce pri tvorbe nových riešení s cieľom dosiahnuť pokrok v oblasti vzdelávania rómskej menšiny,
- zabezpečuje koncepčnú a koordinačnú činnosť v oblasti vedy, výskumu a vývoja programov vzdelávania na celoštátnej úrovni v rámci vzdelávania rómskej menšiny,

- zabezpečuje inováciu pedagogických dokumentov na základe analytických zistení a na základe podnetov z praxe v rámci vzdelávania rómskej menšiny,
- podieľa sa na návrhoch a tvorbe koncepcií a koncepčných dokumentov vzdelávania na školách s celoštátnou pôsobnosťou v rámci vzdelávania rómskej menšiny,
- posudzuje koncepciu a obsah vzdelávania rómskej menšiny,
- zabezpečuje analýzy a sleduje realizáciu obsahu a vhodnosť jeho spracovania v podobe učebných osnov, štandardov a učebníc v oblasti vzdelávania rómskej menšiny,
- koordinuje projekty experimentálneho overovania a iné projekty, z ktorých spracováva priebežné, čiastkové a záverečné správy v rámci vzdelávania rómskej menšiny,
- koordinuje tvorbu a experimentálne overovanie pedagogickej dokumentácie,
- podieľa sa na príprave schvaľovacích protokolov, odborných stanovísk a posudkov na učebnice a doplnkovú literatúru z jazykov pre rómsku národnostnú menšinu,
- zabezpečuje expertízu a výskumnú činnosť,
- tvorí, inovuje a overuje pedagogické dokumenty v oblasti vzdelávania rómskej menšiny,
- koordinuje úlohy v oblasti výchovy a vzdelávania v rámci vzdelávania rómskej menšiny,
- vypracúva metodické materiály na usmerňovanie využívania pedagogických dokumentov v praxi,
- vykonáva konzultačnú, oponentskú, publicistickú a expertízu činnosť,
- plní ďalšie vedeckovýskumné úlohy a tvorivo ich aplikuje pri tvorbe pedagogických materiálov.

Oddelenie pre obsah vzdelávania rusínskej a ukrajinskej menšiny:

- riadi a navrhuje výskumné a vývojové práce pri tvorbe nových riešení s cieľom dosiahnuť pokrok v oblasti vzdelávania rusínskej a ukrajinskej menšiny,
- zabezpečuje koncepčnú a koordinačnú činnosť v oblasti vedy, výskumu a vývoja programov vzdelávania na celoštátnej úrovni v rámci vzdelávania rusínskej a ukrajinskej menšiny,
- zabezpečuje inováciu pedagogických dokumentov na základe analytických zistení a na základe podnetov z praxe v rámci vzdelávania rusínskej a ukrajinskej menšiny,
- podieľa sa na návrhoch a tvorbe koncepcií a koncepčných dokumentov vzdelávania v školách s celoštátnou pôsobnosťou v rámci vzdelávania rusínskej a ukrajinskej menšiny,
- posudzuje koncepciu a obsah vzdelávania rusínskej a ukrajinskej menšiny,
- zabezpečuje analýzy a sleduje realizáciu obsahu a vhodnosť jeho spracovania v podobe učebných osnov, štandardov a učebníc v oblasti vzdelávania rusínskej a ukrajinskej menšiny,
- koordinuje projekty experimentálneho overovania a iné projekty, z ktorých spracováva priebežné, čiastkové a záverečné správy v rámci vzdelávania rusínskej a ukrajinskej menšiny,
- koordinuje tvorbu a experimentálne overovanie pedagogickej dokumentácie,
- podieľa sa na príprave schvaľovacích protokolov, odborných stanovísk a posudkov na učebnice a doplnkovú literatúru z jazykov pre rusínsku a ukrajinskú menšinu,
- zabezpečuje expertízu a výskumnú činnosť,
- tvorí, inovuje a overuje pedagogické dokumenty v oblasti vzdelávania rusínskej a ukrajinskej menšiny,
- koordinuje úlohy v oblasti výchovy a vzdelávania v rámci vzdelávania rusínskej a ukrajinskej menšiny,
- vypracúva metodické materiály na usmerňovanie využívania pedagogických dokumentov v praxi,
- vykonáva konzultačnú, oponentskú, publicistickú a expertízu činnosť,
- plní ďalšie vedeckovýskumné úlohy a tvorivo ich aplikuje pri tvorbe pedagogických materiálov.

Úsek pre všeobecnú pedagogiku, špeciálnu pedagogiku a didaktiku

Oddelenie pre všeobecnú pedagogiku, pedagogickú psychológiu, štatistiku a psychometriku:

- sleduje prognózy a hlavné stratégie rozvoja školských systémov v zahraničí, najmä v Európskej únii, vypracováva porovnávacie analýzy vzdelávacích javov a systémov;
- navrhuje podklady a odporúčania pre riešenie nových výziev a problémov v rámci školského vzdelávania;
- realizuje pedagogický výskum v rámci experimentálneho overovania a pripravuje odporúčania na prenos overených pedagogických inovácií do školskej praxe;
- podieľa sa na príprave analýz, komparácií, podkladov a odporúčaní pre tvorbu koncepčných materiálov v rámci kurikulárnych zmien a príprave metodických materiálov ich aplikácie do praxe.

Oddelenie pre špeciálnu pedagogiku a inklúziu:

- zabezpečuje koordinačnú a koncepčnú činnosť v oblasti vedy, výskumu a vývoja vzdelávacích programov na celoštátnej úrovni v rámci výchovy a vzdelávania detí a žiakov so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním;
- zabezpečuje inováciu pedagogických dokumentov na základe vlastného zistenia a na základe podnetov z praxe v rámci výchovy a vzdelávania detí a žiakov so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním;
- podieľa sa na návrhoch a tvorbe koncepcií a koncepčných dokumentov vzdelávania na školách s celoštátnou pôsobnosťou v rámci výchovy a vzdelávania detí a žiakov so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním;
- posudzuje koncepciu a obsah vzdelávania v rámci výchovy a vzdelávania detí a žiakov so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním;
- zabezpečuje analýzy a sleduje realizáciu obsahu a vhodnosť jeho spracovania v podobe obsahov vzdelávania, štandardov a učebníc v oblasti výchovy a vzdelávania detí a žiakov so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním;
- vypracováva schvaľovacie protokoly, odborné stanoviská a posudky na učebnice a doplnkovú literatúru z oblasti výchovy a vzdelávania detí a žiakov so zdravotným znevýhodnením;
- vypracúva metodické materiály na usmerňovanie využívania pedagogických dokumentov v praxi;
- vykonáva konzultačnú, oponentskú, publicistickú a expertíznu činnosť;
- zaoberá sa výchovou a vzdelávaním žiakov so zdravotným znevýhodnením v špeciálnych školách, v špeciálnych triedach základných škôl a žiakov vzdelávaných v školskej integrácii (začlenených) v základnej alebo strednej škole;
- zabezpečuje prípravu a tvorbu koncepcií, základných pedagogických dokumentov, metodických materiálov, práce na medzinárodných projektoch a aplikovaný výskum v rezorte školstva pre oblasť výchovy, vzdelávania a poradenstva pre deti a žiakov so zdravotným znevýhodnením;
- koncepčne a metodicky zabezpečuje činnosť centier špeciálno-pedagogického poradenstva v Slovenskej republike;
- koordinuje projekty experimentálneho overovania cieľov, obsahu, metód a organizácie výchovy a vzdelávania, výsledky z overovaní aplikuje pri tvorbe vzdelávacích programov a ďalších pedagogických dokumentov pre deti a žiakov so zdravotným znevýhodnením;
- plní ďalšie vedeckovýskumné úlohy a tvorivo ich aplikuje pri tvorbe pedagogických materiálov.

Oddelenie pre výskum a vývoj didaktických prostriedkov:

- zabezpečuje vypracovávanie a prípravu podkladov a východiskových materiálov, týkajúcich sa prijatia optimálnych stratégií v procese kvalitatívnej zmeny výchovy a vzdelávania v intenciách učiacej sa spoločnosti;
- zabezpečuje návrhy podkladov decíznej sféry pre kvalifikované rozhodnutia v oblasti rozvoja školstva, predovšetkým zmien v školskom kurikule;
- navrhuje odporúčania pre tvorbu koncepčných a metodických materiálov v kontexte s potrebami obsahovej prestavby výchovno-vzdelávacieho procesu a permanentnou podporou pedagogických inovácií;

- pripravuje návrhy riadiacich aktov ústavu a opatrení v oblasti jeho vecnej pôsobnosti;
- spolupracuje s ostatnými úsekmi a odbormi ústavu pri plnení spoločných úloh;
- sleduje prognózy a hlavné stratégie rozvoja školských systémov v zahraničí, najmä v Európskej únii, vypracováva porovnávacie analýzy vzdelávacích javov a systémov;
- pripravuje návrhy a podklady pre mimoškolské a celoživotné vzdelávanie;
- realizuje pedagogický výskum v rámci experimentálneho overovania a podieľa sa na prenose overených pedagogických inovácií do školskej praxe;
- vypracúva analýzy, komparácie, podklady a odporúčania pre tvorbu koncepčných a metodických materiálov v rámci inovácie kurikulárnych procesov a ich aplikácie v praxi;
- vypracúva záverečné hodnotenia a postupy zavádzania overených pedagogických inovácií do školskej praxe, ktoré môžu byť využité v rámci kurikulárnych dokumentov škôl a školských zariadení.

Činnosť úsekov v oblasti výskumných projektov:

- zabezpečujú vypracovávanie a prípravu podkladov a východiskových materiálov týkajúcich sa prijatia optimálnych stratégií v procese kvalitatívnej zmeny výchovy a vzdelávania v intenciách učiacej sa spoločnosti;
- zabezpečujú návrhy podkladov decíznej sféry pre kvalifikované rozhodnutia v oblasti rozvoja školstva, predovšetkým zmien v školskom kurikule;
- pripravujú návrhy odporúčaní pre tvorbu koncepčných a metodických materiálov v kontexte s potrebami obsahovej prestavby výchovno-vzdelávacieho procesu a permanentnou podporou pedagogických inovácií;
- pripravujú návrhy riadiacich aktov ústavu a opatrení v oblasti jeho vecnej pôsobnosti;
- sledujú prognózy a hlavné stratégie rozvoja školských systémov v zahraničí, najmä v Európskej únii, vypracovávajú porovnávacie analýzy vzdelávacích javov a systémov;
- pripravujú návrhy a podklady pre mimoškolské a celoživotné vzdelávanie;
- realizujú pedagogický výskum v rámci experimentálneho overovania a podieľajú sa na prenose overených pedagogických inovácií do školskej praxe;
- vypracúvajú analýzy, komparácie, podklady a odporúčania pre tvorbu koncepčných a metodických materiálov v rámci inovácie kurikulárnych procesov a ich aplikácie v praxi;
- vypracúvajú záverečné hodnotenia a postupy zavádzania overených pedagogických inovácií do školskej praxe, ktoré môžu byť využité v rámci kurikulárnych dokumentov škôl a školských zariadení;
- vypracúvajú analýzy, komparácie, podklady, odporúčania pri tvorbe koncepčných materiálov v kontexte s potrebami rozvoja školstva, predovšetkým zmien v školskom kurikule a definovaním základných pedagogických kategórií;
- participujú na príprave a realizácii obsahovej prestavby v základných a stredných školách pri tvorbe štátneho vzdelávacieho programu a školských vzdelávacích programov;
- navrhujú odporúčania na zabezpečenie podmienok optimálneho psychosociálneho prostredia vo výchovno-vzdelávacom procese;
- sledujú stav a realizáciu riešenia problémov v oblasti prevencie spoločensky nežiaducich javov v školskom prostredí a navrhujú nové metódy a postupy v tejto oblasti;
- pripravujú podklady a odporúčania pre riešenie problematiky implementácie jazykových politík, inklúzie a globálneho vzdelávania do praxe;
- navrhujú, koordinujú a tvoria jazykovú politiku SR v európskom kontexte, podieľajú sa na návrhoch a tvorbe koncepcií a koncepčných dokumentov zaoberajúcich sa problematikou rozvoja všeobecného vzdelávania, najmä v oblasti cudzích jazykov a v súlade s odporúčaniami RE a EK;
- koordinujú projekty experimentálneho overovania a iné projekty pre základné školy, stredné školy (gymnázia, SOŠ, SOU);
- spracovávajú priebežné, čiastkové a záverečné správy z výskumov zaoberajúcich sa problematikou výchovy a vzdelávania, posudzujú koncepcie a obsah vzdelávania v školách vo formálnom vzdelávaní;

- podieľajú sa na tvorbe, experimentálnom overovaní a implementácii európskych projektov: Európske jazykové portfólio, Indikátor jazykovej kompetencie, Profil vykonávacích politických nástrojov jazykového vzdelávania pre SR a Spoločný európsky referenčný rámec pre vyučovacie, materinské a cudzie jazyky;
- vykonávajú konzultačnú, oponentskú, publicistickú a expertíznu činnosť v oblasti výučby cudzích jazykov;
- plnia ďalšie vedeckovýskumné úlohy a tvorivo ich aplikujú pri tvorbe pedagogických materiálov;
- zabezpečujú prieskumnú a diagnostickú činnosť zameranú na zisťovanie stavu a úrovne výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl;
- zabezpečujú vývoj a aplikáciu diagnostických nástrojov využívaním vedecky overených diagnostických a meracích metód, techník a procedúr;
- na základe diagnostických meraní spracovávajú sekundárne analýzy, poskytujú spätnú väzbu a napomáhajú pri utváraní uceleného obrazu o úrovni a kvalite v oblasti vzdelávania;
- vypracúvajú priebežné a záverečné správy o výsledkoch meraní v rámci experimentálnych overovaní;
- zabezpečujú vývoj a aplikáciu diagnostických nástrojov využívaním vedecky overených diagnostických a meracích metód, techník a procedúr, vypracúvajú správy o výsledkoch meraní;
- v rámci experimentálnych overovaní zabezpečujú štatistické spracovanie výsledkov národných aj medzinárodných meraní, pripravujú podklady pre sekundárne analýzy.

Úsek pre rozvoj učebnicovej politiky

- zabezpečuje školenia a odborné semináre na tému tvorba a používanie učebníc;
- pripravuje pilotné testovanie na expertný výskum a analýzu materiálno didaktických prostriedkov;
- pripravuje pilotné overovania učebníc všeobecnovzdelávacích predmetov;
- podieľa sa na príprave výskumných nástrojov – dotazníkov pre učiteľov všeobecnovzdelávacích predmetov na pilotné overovanie učebníc;
- na základe dotazníkov podrobuje učebnice dôkladnej analýze z pohľadu pokrytia ich obsahu ŠVP a na získanie spätnej väzby od pedagogickej verejnosti na celkovú kvalitu obsahu spracovania učebníc;
- vypracúva hodnotiace nástroje – kritériá na hodnotenie učebníc;
- zabezpečuje a koordinuje systém schvaľovania učebnicovej politiky a vypracovanie podkladov k schvaľovacím protokolom, odborným stanoviskám a posudkom na učebnice, pracovné zošity a učebné texty;
- aktualizuje register recenzentov učebníc pre všeobecnovzdelávacie predmety;
- koordinuje a spracováva činnosti a správy pre MŠVVaŠ SR;
- v rámci tvorby a hodnotenia učebníc, organizovania odborných seminárov spolupracuje s univerzitami a vysokými školami;
- vypracúva nové štatúty a organizačné poriadky k súťažiam po stránke obsahovej a formálnej;
- eviduje a oceňuje povinné výtlačky z MŠVVaŠ SR a jednotlivých vydavateľstiev;
- prostredníctvom knižnice ŠPÚ zabezpečuje, eviduje vypožičiavanie kníh z knižničného fondu ŠPÚ;
- uskutočňuje kompletne inventarizácie knižničného fondu;
- prostredníctvom knižnice ŠPÚ vybavuje pridelovanie ISBN zo SNK v Martine;
- zabezpečuje vytvorenie on-line knižnice ŠPÚ;
- prostredníctvom knižnice vypracúva ročné výkazy a štatistické podklady pre MŠVVaŠ SR, pre SNK Martin.

Úsek pre ekonomiku a správu majetku

Úsek pre ekonomiku a správu majetku komplexne zabezpečuje úlohy správcu rozpočtu ústavu a koncepčnú a koordinačnú činnosť zameranú na nakladanie s majetkom štátu v správe ústavu. Zabezpečuje najmä riadenie výdavkov ústavu so zameraním na hospodárne, efektívne, účinné a účelné využívanie verejných financií pri plnení úloh ŠPÚ.

Oddelenie pre ekonomiku

Oddelenie pre ekonomiku rozpočtuje výdavky ústavu, sleduje plnenie rozpočtu, plnenie podpísaného kontraktu, vyhodnocuje toto plnenie, pripravuje rozbor a ekonomické hodnotenia a štatistiky. V súčinnosti s oddelením pre prevádzku zabezpečuje správu majetku štátu v správe ŠPÚ a verejné obstarávanie. Ďalšími činnosťami sú: vystavovanie objednávok a evidenciu majetku, inventarizácia majetku štátu v správe ústavu, koordinácia rozpočtov a čerpania mimorozpočtových účtov, vyrovnávanie kreditov, vedenie ekonomiky projektov, dodržiavanie zásad finančnej a rozpočtovej politiky pri hospodárení s rozpočtovými prostriedkami, finančné účtovníctvo – účtovanie bankových operácií a hotovostných pokladničných operácií, bankové operácie v systéme Štátnej pokladnice – úhrady faktúr a ostatných prevodných príkazov, refundácie platieb medzi účtami, spracováva štvrťročné a ročné účtovné závierky a konsolidovanú účtovnú závierku, archivovanie a skartáciu účtovných dokladov. Zabezpečuje pracovno-právne zúčtovanie so zamestnancami, v tom mesačné spracovanie miezd zamestnancov v pracovnom pomere a zamestnancov zamestnaných na dohody mimo pracovného pomeru, výkazov pre zdravotné poistenie, sociálne poistenie, daňové hlásenia, štatistické výkazy, nemocenské dávky, zrážky na doplnkové dôchodkové poistenie a mesačné hlásenia, vedenie evidenčných listov dôchodkového zabezpečenia, vedenie evidencie mzdových listov a listov evidencie dôchodkového zabezpečenia, evidenciu dohôd o vykonaní práce a pracovnej činnosti. Hotovostné operácie: vedenie pokladne, účtovanie hotovostných pokladničných operácií, nákup stravných lístkov, evidenciu záväzkov a pohľadávok, v súčinnosti s ostatnými organizačnými útvarmi ústavu spracovanie plánu obstarávania na daný rok, vedenie evidencie a archiváciu dokumentácie obstarávania v rámci ústavu a zabezpečovanie spracovania dokumentácie k postupom obstarávania podľa zákona 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov neskorších predpisov, vedenie evidencie a úschovu originálov občiansko-právnych a obchodno-právnych zmlúv a dohôd, spolupracuje s kontrolórom pri kontrolnej činnosti, vyjadruje sa k materiálom organizačných útvarov ústavu, ktoré majú vplyv na rozpočet ústavu. Pripravuje návrhy radiacích aktov ústavu a opatrení v oblasti jeho vecnej pôsobnosti. Navrhuje a zostavuje rozpočet ústavu v systéme Rozpočtového informačného systému a úpravy rozpočtu, sleduje pohyby na výdavkovom a príjmovom účte štátneho rozpočtu, vyrovnávanie kreditov, likvidáciu cestovných účtov a povinne zverejňuje zmluvy, objednávky a faktúry.

Oddelenie pre prevádzku

Oddelenie pre prevádzku zabezpečuje správu, prevádzku a údržbu majetku ústavu. Zabezpečuje obstarávanie majetku, služieb a prác, spracovanie podkladov k dani z nehnuteľnosti, poisťné zmluvy, materiálno-technické zabezpečenie (kancelárske potreby, tonery do tlačiarň, papier atď. obstarané z prostriedkov štátneho rozpočtu a iných zdrojov), evidenciu autodopravy, práce súvisiace s údržbou a technickým stavom osobných motorových vozidiel, evidenciu využitia motorových vozidiel, prevádzkovanie a údržbu budovy, doplňovanie hygienických potrieb, kosenie trávy, odpratávanie snehu, prevádzku kotolne, materiálno-technické vybavenie ústavu, údržbu a opravu techniky, interiérového vybavenia a nábytku, dodávku všetkých energií pre ústav, zriaďovanie služobných telefónnych liniek – pevných liniek a liniek mobilných operátorov, ich údržbu a servis, úlohy ústavu na úseku požiarnej ochrany a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, vrátnické a informátorské služby. Tiež zabezpečuje prijímanie, evidovanie, triedenie a odosielanie listových zásielok a prípravu zasadačiek na podujatia organizované ústavom.

HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE

Výstupy Štátneho pedagogického ústavu, najmä výsledky vedeckovýskumnej činnosti, projekty ESF aj projekty ďalšieho vzdelávania, sú určené predovšetkým pre:

- Ministerstvo školstva, vedy výskumu a športu SR;
- vysoké školy;
- metodicko-pedagogické centrá;
- pedagogických zamestnancov materských, základných a stredných škôl;
- metodikov metodicko-pedagogických centier;
- základné umelecké školy;
- riadiacich zamestnancov v rezorte školstva.

Užívateľmi inovovanej, experimentálne overenej a decíznou sférou schválenej pedagogickej dokumentácie, profilov, štandardov a cieľových požiadaviek jednotlivých predmetov sú predovšetkým:

- pedagogickí zamestnanci materských a základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v Slovenskej republike;
- zriaďovatelia;
- rodičia a žiaci.

Rovnako sú užívateľmi schválených učebníc, učebných pomôcok, metodických príručiek, metodických pokynov a usmernení, respondentmi dotazníkov a testov.

Databázy dokumentov, projektov a výstupov na webovom sídle ŠPÚ sú určené okrem pedagogickej verejnosti aj širokej odbornej aj laickej verejnosti. Odborné poradenské a konzultačné služby sú poskytované najmä riaditeľom škôl a školských zariadení a učiteľom.

Odborné časopisy a publikácie vydávané v ŠPÚ a výstupy z výskumných úloh sa nachádzajú v knižnici ŠPÚ a slúžia študentom vysokých škôl, učiteľom základných škôl, stredných škôl a širokej odbornej verejnosti.